

HONDARRIBIA

45. Zenbakia

UDAL EUSKARA-KONTSEILUA

60 pta.

1991. Abendua - 1992 urtarila

AURKIBIDEA

Aurkibidea	2
Eguberriak 91 - Alkatea	2
BLAGAN - Belen Viviente, Tx Sagarazazu	3
Amute-Kostako Olientzeroa	6
Olagarri Abesbatza, Algeru Sagrado	6
"Blabak" Atsedan Taldea, Blabak	7
Mendelu Eguberriak ohiura zaharren alde	7
Surbesta, Surbesta	8
Haurren Olientzero	8
Kardineruak	9
Gabonetako ikuskizuna, Surbesta	9
Gipuzkoako lehen txiste lehiaketa	10
Erregeen Kabaigata, Klink Elkarte	10
Emeki, Emeki Elkarte	11
Bi udaltzain kantinera	12
Eskolen Orria	13
Gure eskola zaharra, Eskolaurrekoak	14
Uxakatz, Ganorabako	15
Santa Gemaren berriak, Behardo	17
Euskal poesia arrotzen kuspegi, Juan San Martin	18
Euskara Batua eta Euskalkiak, Suzuko Tamura	19
BORDARI eta SATARKA Lehiaketa	21
"Hozkailuaren aurrean", Martxel Mariskal	22
"Amets iheskorrak", Belen Oronoz	26
"Lubeltz", Martxel Mariskal	28
"Leihotik sartu zaigulako", Karolina Keiruga	29
Demografia	31

Iragarkiak: Ramón Muñoz
Ane Muñoz

Argitaratzailea: Udai Euskara-Kontseilua

Inprimategia: Rogelio Fernández
Juan Arana 27. Irún / Telf. 61 21 03

Fotokonposizioa: Orotex Irún / Telf. 62 55 24

Legezko gordailua: S.S. 122/86

Prezioa: 60 pezeta.

EGUBERRIAK 91

HONDARRIBIKO UDALEKO KULTUR EKINTZETAKO KONTSEILUAK ANTOLATU DUEN KALEKO JAIOTZEN I LEHIAKETARAKO BALDINTZAK

1.- Lehiaketa hau, **ZULOAGA ETXEAN** 1,80x0,74 zm tako mahai baten gainean **JAIOTZA** bat egitean data. Horretarako mahaia Antolatzaileek jarriko dute

2.- Lehiaketa honetan parte hartu nahi duten guztiek Udaletxeko Kultura Sailean izena eman beharko dute **1991ko abenduaren 20a**, ostirala baino lehen. Zuloaga Etxean dagoen lekuagatik partaide kopurua mugatua izango denez, Hondarrribian jaiotzea bertan bizi direnek lehentasuna izango dute.

3.- Jaiotzak, **ABENDUAREN 22AN, IGANDEAN** jarriko dira Zuloaga Etxean, goizeko bederatzetarik eguerdiko ordubatera eta arratsaldeko lauretatatik zortzietara.

4.- Partaideek, jaiotza osatzen duten figuretz gainera, beste edozein gai erabili ahal izango dute, hala nola, hariak, zerrautsa, emborrak zuhartz-adarrak etab.

Behar izanez gero 220 V tako argindarra izango dute.

5.- Horretarako izendatuko den Epaimahaiak, kontutan hartuko ditu batez ere egindako lanaren egokitasuna, egilearen irudimena eta Jaiotzaren kalitate artistikoa. Aldi berean, ikuslegoaren balorazioa ere kontutan hartuko da.

Partaide bakoitzak ekarriko dituen figuren kalitatea ez da kontutan hartuko.

6.- Mahai bakoitzean partaide bat edo bi gehienaz antuko dira Jaiotza egiten.

7.- Epaimahaiak abenduaren 26ean, arratsaldeko zazpitan Zuloaga Etxean antolatzailea emango du bere erabakia.

8.- Jaiotzak Zuloaga Etxean erakutsiko dira abenduaren 29a arte, hurrengo egunetan bertan kendu beharko dituztelarik.

9.- Epaimahaiak ondoren aipatzen direnek osatuko dute: Gipuzkoako Jaiotza Elkarteak kide bat, herriko bi artista eta Kultur Ekintzetako Kontseiluko bi kide. Erabakia apelaezina izango da.

10.- Ondoko sariak emango dira:

- 1) 25.000 pezeta eta oroigarria.
- 2) 20.000 pezeta
- 3) 15.000 pezeta.

11.- Epaimahaiak baldintza hauek ulertzeko eta sor litezkeen zalantzak erabakitzeke ahalmena izango du.

Hondarribia, 1991ko azaroak 25

ALKATEA,

OHARRAK

TXANDAKO BOTIKAK

ABENDUAK 23 - 29: Fiz
ABENDUAK 30 - URTARRILAK 5: Almajano
URTARRILAK 6 - 12: Erauskin
13 - 19: Mayi
20 - 26: Iraola
URTARRILAK 27 - OTSAILAK 2: Fiz
OTSAILAK 3 - 9: Almajano
10 - 16: Erauskin
17 - 23: Mayi
OTSAILAK 24 - MARTXOAK 1: Iraola
Mayi, Alm, Alonso Kalean - 64 21 91
Iraola, J. Ugarte Kalean - 64 10 27
Erauskin, S. Pedro Kalean - 64 10 18
Fiz, Donostia Kalean - 64 43 19
Almajano, Mendelu Auzoan - 64 00 68

TXANDAKO OKINDEGIAK

ABENDUAK 29: Martinez
URTARRILAK 5: Arratibel
6: Garmendia
12: Martinez
19: Arratibel
26: Garmendia
OTSAILAK 2: Martinez
9: Arratibel
16: Garmendia
23: Martinez

Arratibel, Zubieta Kalean - 64 19 75
Garmendia, Santiago Kalean - 64 11 36
Martinez, Kale Nagusian - 64 12 12

EUSKARAZKO MEZAK

Egunero arratsaldeko 6etan Portuan

LARUNBATETAN

Arratsaldeko 6etan (haurrentzat)
Portuan
7.30etan Portuan

IGANDEETAN

Goizeko 8.30etan Betherranean
Goizeko 9etan Amuten
Goizeko 9.30etan Guadalupen
Goizeko 11etan Portuan

Azkeneko urteetan badu Hondarribiak Eguberrietan duela hogeitabost urte martxan jartzen ikuskizun baten segida: *Belen viviente*-a. Urte hauetan zehar gorabeherarik izan badu ere (ikus *Hondarribia*, 42 zenbakia), zilarrezko eztaiak ospatzen ditu aurtien ikuskizunak. Hori dela eta gogoratu nahi izan dugu 1966 az geroztik proiektu honi egia bihurtu duen hainbat eta hainbat jende.

Pertsona guzti honien artean blagan aritzeko lagunak behar eta izen batzu etorritzen dira denen ezpainetara. Aurreko batetan Juan Jose Lapitzekin ari gineela (*Hondarribia*, 37 zenbakia) atera zitzaigun gaia. Oiraingo honetan beste bi pertsonarengana jo dugu garai hartako berr hubiletik eman diezaguten: **Manueltxo Etxebesete** eta **Felix Urdanpilleta**.

Bi lagun honek aurkeztea alferrikako lana dugu, aski ezagunak baitugu urtetan eginketu duten ekintza mordoarengatik. Momentu honetan *Gaxen*-en eta *Beko Errota*-n topatuko dituzue klienteen aho-estomakak goxatzen.

Eta Manueltxorekin abiatu gara hain gustu handiz dekoratutako *Beko Errota*. Bertan Felixekin batera Eva bere emaztea eta familia Eguberrietako irudiak eta listatzen. Kafé goxoaren inguruan hasi gara blagan.

H.: Nola sortu zen *Belen viviente*?

Manueltxo: CIT edo Centro de Iniciativas Turísticas-en eraginez sortu zen. Urte zehar oso gauza bereziak eta politikak egiten ziren. Orain ez da hola gauzarik egiten. Antolatatu genuen *Belen viviente*, bai

BELEN VIVIENTE

lekua ikusta. lekua zoragarria zen. Orain biziñon hobea. Orain arbola asko falta dire, ez da lehengo txoko hura: bazen tlo handi hura. pinuak... Orain beste gauza bat da.

Felix: Bai, programa egin zuen urte guzirako, eta udaberrian ekartzen zen *Ridasoaldeko folklorea*: txuntxurroak... Udararen ere beste gauzak egin ziren: ni gogoratzen naiz kontzertu batetaz. Donostiako talde batzuk, dantzak eta koroak... *Auto sacramental* bat ere egin zen.

Eta jaetan ere baziren beste ekintza batzuek: egin genuen garai bateko ezkontza bat. Eta Eguberrietarako preparamen ziren Olentzeroak, karrozak, eta hasi ginen pentsatzen eta egin genuen *Belen viviente*. Hasiera, hasiera guztiak bezalaxe, koxkorra izan zen, baina oso indar polita hartu zuen.

Eta elkarren segidan hartzen dute hitza aurrekoak esandakoa osatzeko. Eta ateratzen da Felixek, aita Ladislao, egiten zuen lan ikaragarria. Oargiko gazteak ere. Juan Jose Lapitz eta Manueltxo buru, ez ziren altxera begira egongo: eta jende askoren ideiak eta lana. Baina hasiera guztiek bezala izango zuen 1966 eko hasiera hark hobetu beharreko atalik, eta hobetu zituzten, zalantzarik gabe.

F.: Bueno, lehenbiziko urtean eta bigarrenean izaten ziren halako hutsuneak. Baina hirugarren eta laugarren urtean, egun batzutan batez ere, oso ondo ateralako egunak ere baziren. Urteberrian, orotzen naiz Irungo alkatea eta Iparraldekitan etorritako jende handia eta abisatu egin zitaditen ahal nuen zera guztia jartzeko. Eta kudosidadea, egun hortan lana atera zuen, egun guztia lanopean. Eta lokoak eta atera zirenean lanaok ematen zuen ambiente embrujado. Egund hartan Ametsa koroak

ere kantatu zuen. Larehun lagun baino gehiago izango ziren egun hartan parte hartu zuten aktoreak: Amuletikan familia osoak, 172 lagun izan ziren. Han atera zirenak, baina beste asko izan ziren lagun-tzen antu zirenak. Herriko etxeak ere asko lagundu zidan: nik uste dut dena oso ondo atera zela.

Eta Guadalupeko apaizak, Don Elasek, atzetikan hartxe ari zen gizakia negarrez. Jendea emozionatu egiten zen. Sentzilo, erreza zen, baina polita.

Eta atera zaigu bai garai hartako baur gure garaiko *Belen viviente*aren ezaugarri nagusia: jendearen partaidetza. *Belen viviente*ak zerbaitek erakartzen badu, eta horretan ados daude Felix eta Manueltxo, jendearen parte hartzea izan da. Familia osoek hartzen zuten parte, ez bakarrik aktore eta kantan lanak betetzen, baizik eta aldeaz aurretik, prestatu beharreko irudi, jantzi, tresnak... listo-listo jartzen.

F.: Eta ez hori bakarrik. Egund hauek motxak dira eta arratsaldean askotan lantegira joan gabe gelditzen zenik ere bazen, besteak ez baitzen posible hura aurrera ateratzea.

Aparte, hamabost egund lehenago ni goizetan joaten nintzen eskuletara kanta batzuk erakustera, edo halako lan tikiak ematera... Eta haurrak oso gustora egiten zituzten.

Hernan zenbaterainoko eragina zuen adierazten duen beste datu bat ematen du Manueltxok: Korporazioa, Alkate-soinua eta guzti, joana da adorazioa behin edo bitan.

H.: Eta nolatan aukeratu zen hain lekua dotorea? Horrela zegoen orduan?

BLAGAN

M.: Lekua apropos jarria da. Lehenengo-tik Javier Sagarazazu nire lehengusuak esaten du egin zuela *christma* bat muralarekin eta...

F.: Egia nahi duzu jakin? Hondarribiko zulo hori eta beste hiru leku oso zikinak egiten ziren eta apropos egin zen hor pixka bat garbitzeko. Zuk esan duzun idea eman zigun Javier Sagarazak, eta Juan Josek esan zuen murru ingurua garbituko zela, eta primerakoa izan zen.

Hura garbitu zenean zenbat jendeak esaten zidan: Egin zazue urtean hiru edo lau behin ea garbitzen duten Hondarribia!...

H.: Biñon ez zen hor bakarrik egiten...

F.: Bueno, Hondarribia jantzi egiten zen. Jartzen ziren figura haundi batzuek. Mendentun sartzerakoan jartzen zen bat. Amuten ere bai... Antzen ginen jartzen.

M.: Eta representaziorik izaten ez zen egunetan muñekoak jartzen genituen muralatan. Bai, besto edo sei jartzen ziren.

F.: Beste gauza polit bat. Hirugarren urtetikano edo hasi ginen muralletako esplanadatan Erregeen irudi handiak eta jartzen, politak.

Oso polita izaten zen Errege bezperan eta.

H.: Hala ere, beste kontu bat. Belen viviente egin aurretik egiten zenuen *Cargi*-koek beste *naximantu* bat Hermandadeko arkoazpian. Juan Jose Lapitzek behintzat hala esan zigun.

M.: Egiten zen Hermandadeko arkoan. *Cargi*-koek montatzen genuen Misterioa kortina batekin. Kale Nagusiko konkurtsok eta bukatzen zirenean, prozesio moduan joaten ginen Portura, eta lehenbiziko karroza aialtzera-koan kortina korritu eta bakoitza pasatzen zen bilantzikoren bat kantalaria. Hura gero kendu egin zen Belen viviente hasi zenean. Hura zortzi edo hamar urtez egin genuen.

H.: Garai hartako bitartekoak gaur egun-koak bezalakok ez baziren ere, gidoia prestatu eta grabatu zenuen, prentsan arnuntzoko jartzen zenituzten, *christmak*...

M.: Lehenengo egin genuen grabatu zinta bat, ez orangoak bezalakoa, handi haiera-ko bat, biño ez naiz oroitzen zeinek grabatu zuten lehenengo zinta hura. Bigarrena bai, oroitzen naiz, eta oraindik faktura dut gainera egin zuen Radio San Sebastiáneko aktore-taldeak. Guk denborak eta markatu eta aski polita egin zuten. Egin zuten erdaraz, eta euskarazko testua Don Jose Etxaidek egin zuen.

Eta bai radiotik bai prentsan arnuntzoko egin ziren, eta jende asko etortzen zen. Eta murruaren inguruko etxeetan, bai *iturri* berrin, bai besteetan guk emantia jartzen zituzten kandelak lehoetan.

Bai, eta urte batean argazkiak atera eta lau *christma* egin genituen, eta saltzeko jami n-tuen. Hondarribia, Iruren, Lesakan, Hernan-jari genituen dendetan, estankotetan... Zer gertatu zen? Zuk eskribitzen zenuen bat eta jasotzen zenuen beste bat berdina. Hau da, *christma* gehiegi izan ziren.

Bi urtetan saldu genituen, beste esperen-tzia bat.

han eta. Eta galdiera berriz ea zer ordutan has-ten zen...

Aita Ladislao ni naiz. Eta harek. Bai, ba-dakizu hor dago iruñeko arzobispoa eta ikusi nahi du nola dagoen hau eta... Eta nik. Pues, esavozu ofizina hemen dagoela, eta nahi bal-din badu laguntzera etorri...

Sartu ziren automoblean eta ospaberriz iruñera.

H.: Zen egunetan egiten zenuen emana-ldia?

M.: Representazioak izaten ziren Eguberr-egunean, hurrengo igandeetan, urteberr-egunean. Errege bezperan, eta tartean Inoxente egunean muñekoak egiten zen, denak neska-muñekoak izaten ziren.

H.: Belen viviente aipatzen zenean neska-muñekoak gogora aingerua etortzen zen. Muralatan zintzik zegoen aingerua. Nola egiten zenuen aingeruarena?

F.: Bai, bazen muralan arbola bat, eta han jartzen genuen neska bat aingeruz jantzi. Argia ematen zitzaion bi fokorekin, eta be-hetikian jendeak ikusten zuen eta hau nola dago zintzik? muñekoa izango da. Baina ez, neska bat zen, haialko eta haialko. Inpakto-bazuen.

Inpakto aipatuta badator beste kontu bat. Hirugarren urtean aingerua ateratzen zenean botatzen genituen suak, begala txurak.

H.: Kontu bereziren bat ere izango da hainbeste urteren buruan orainoan gordenik...

F.: Bai, figurak jartzen ari nintzen, eta oso berandu, kaskabarra ari zuen eta automobil haundi-haundi bat gelditu zen. Alera zen gi-zon bat, apaiza edo, eta galditu zidan: *Aizu, non da hemen aita Ladislao-ren ofizina?* Ni or-duan lokatz tartean eta eskalarekin eta dena bustita, habitoa zenikan ere ez zuen ematen. Banituen beste bi edo hiru laguntzaile gazte

M.: Oroitzeko beste gauza bat zera da egin genuten urte batean Parte zaharrean ba-rrena Amaberjina eta San Joseren ibilbidea atea blatzten. Eta jami genituen San Nikolasen. Ubilari Posada, Taberna eta dena horrela. Egin zen teatro modura eta Errege egunean ere egin zen orain *Hotel Obspuden* tokia dena Herodesen etxea baltiz bezala. Hori uste dut bi urtetan edo egin genuela. Eta jendeak se-gitu egiten zuen atzetik.

H.: Bizitza honetako gauza gehienek be-zala Belen vivienteak ezagutu ditu saso onak eta ez hain onak. Bere garaiko ekintza guztiek bezala momentuko errealitateak ere eragina izango zuen.

F.: Etorri ziren urte batzuek oso zailak na-hastuak. Hau eta beste gauza asko nahasi egin genituen.

Momentu txarrak ziren. Estados de excep-ción-en garaia izan zen. eta parrokietatik hurbil ziren taldeek Donostian arabaki zu-ten boikota egitea Egubernetako lehaketeten kontra eta protesta modura.

Guk segitu izan bagenu, ederki seinala-tuak izango ginen. Eta gainera gazteek, eta he-riak beste zerbaite nahi zuten. Hortik aurrera gauzak nahastu eta hasi ziren.

M.: Bai, baina hori ere pasa zen. Udai demokratikoei ere izan zen mugimenduren bat edo beste Belen viviente martxan jartze-ko. Baina norbaiter aditu nion *tunismo* huts-ko folklorikoa zela. Hori pekatua da? Sorpresa hartu nuen.

F.: Egia esan, bolada batean gauzak nahasi egin ziren. Aurretik egiten zen guztia gaizki egina zegoen. Baina hala ere, bueltatzen ari gara gauza tradizionalak, baina ondo egindako gauza tradizionalak.

H.: Eta gaur egungoak zein da zuen intzia?

M.: Nik joan den urtekoa ikusi nuen eta asko aldatu da. Joan den urtekoa ederra zen, polita. Medioak ere aldatu dira.

Polita izango litzateke aingerua ateratzen den bezala Testamentu zaharreko profeta agertzea ke txuriarekin eta...

Nik prueba egingo nuke beste montaje bat, eta beste leku batean, teknikoagoa, igual jende gutxiagorekin. Horrek badu beste alde txar bat, jendeak ez duela parte hartzen, biño espektakulu modura irabaziko luke. Taldeak eta joan daitezke kantatzera, biño teknikoagoa izango litzateke. Nere ilusioa da murala guziaren estudio tiki bat egitea, *Iturr* berrtik Biterira arteko murala posible da aprobetxatu, eta ez luke problemarik ekarriko.

F.: Hori ere bada egin nahi dugunaren araberrakoa. Egin liteke Beien bat kontzertu batean oinarrituta, edo egin liteke Eguberrietako pastoral moduko bat, eta gaur egungo problemekin eta kontrasteak egin. Baina teknikaz aparte, diruaren arabera ere badago. Gure garaian behintzat beti borrokan aritzen ginen sosekin.

Azken finean Eguberrietako mensajea galdu gabe, gaur egungo mensaje bat ematea.

M: Egin liteke gidoi-lehiaketa bat. Eta egin litezke gidoi diferentek.

F.: Baina gauza konkretuak. Zuk problema konkretu batzu ateratzen badituzu jendeak berehala ulertzen du. Ikus dezagun ondo jan eta edan ari garen egunetan beste batzuek ez direla hain ondo bizi. Baina interesgarria litzateke gazteek egitea ikusten duten moduan. Nik uste momentu honetan ilusioa galdu dutela. Eta zer da gazte bat ilusiorik gabe?

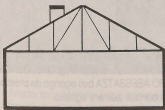
Eta gaur egungo gazteen egoeraz eta segitu arren, beste solasaldi baterako gaia delakoan hemen utzi dugu kontuen haria. Turroi eta mazapanekin dasta ditzazuen...

Txomin Sagarazazu

IRAGARKIAK

IZOZKI ETXEA OILASKO ERREAK

Beriat Etxepare, 2
Tfnua: 64 06 61
HONDARRIBIA

CARASA, CILVETI, LACORT Y CIA, S.A.

J.M. ETXABE · MIKEL SARRIEGI

Zorionak!!

San Pedro, 12 bajo
Telf.: 64 55 64
HONDARRIBIA

GOIKOETXEA JANARIDENDA

ETXERAKO ZERBITZUA

San Pedro kalea, 51
Tel. 64 10 29
HONDARRIBIA

AMUTE-KOSTAKO OLENTZEROA

Auzo hau izan zen gehienbat ohitura hau bultzatu zuena, 1950 urte inguruan Aita Lazkanoren zuzendaritzapean. Gero Aita Ladislaok (Felix Urdanpilletak), Irungo eta Hondarribiko kaleak eta gure auzoa ere bai noski, jende helduz eta umez osatutako karrozaz bete zituen.

Ondoren 4 urteko etenaldia egon zen eta berriro bertako Auzo Elkarteak susper-tu zuen ohitura hori, Abesbatzaren zuzendaria Kepa Balenziaga zen orduan eta orain beste Balenziaga bat da, Antonio. Abesbatza hirurogei edo hirureogeitamar abeslari osatua dago, denak auzotarrak eta aurtan ere aurrekoetan bezalaxe Lehiaketan parte hartzeko asmoa dugu.

OLAGARRO ABESBATZA

OLAGARRO Abesbatzaren jaiateguna uste edo espero baino lehenago gertatu zela esan genezake. Espalditik genuen, egia esan, EUSKAL HERRIKO kulturari atxikiko zion elkarre bat sortzeko asmoa. Baina Udalak, I HERRI KANTU jaiadirako deia zabaldu zuenean, gure lehendabiziko ekintza bezala, koroo antolatzea izan zen.

Horrela, 90.VI.3an Ama Guadalupeko likastetxeko aretoan egin zen kantaldi eder hartan abestu genuen lehenengo aldiz jende aurrean. 33 lagun ginen, 15 emakume eta 18 gizaseme: soprano, alto, tenore eta bajo.

Bigarren jaialdian ere hartu genuen parte, 91.III.10ean. Oraingo honetan, 38 lagunek osatu genuen OLAGARRO ABESBATZA, 21 emakumek eta 17 gizonezko.

Esan beharrik ere ez dago gure abesti guztiak euskarazkoak direla, euskal konpositoreek lau edo bost abotsetara eginak, eta geuretzat eta entzuleentzat politenak izango direnak aukeratzen saiatzen garel.

Bestalde, herrian euskal kantaldi, jaialdi eta ekintzak ahalik eta gehien antolatzea

beharrezkotzat jotzen dugu, geurea den kultura indartu behar dugulako. OLAGARRO ABESBATZA beti egongo da prest bide hortatik aurrera egiteko.

Aingeru Sagrado
Hondarribian,
1991ko abenduak 16

"BILABAK" Atsedena Taldea

Lehenengo eta behin idazteko aukera hau eskertu nahi dugu, honen bidez herriak nor garen ezagutu ahal izango duelako. "Bilabak" Hondarribiko parrokiar gazte taldea da. Orain dela bost urte eman genion hasiera gure lanari, Hondarribiko 13 eta 25 urte bitarteko gazteei atsedena denbora betetzeko beste aukera bat eskaintzea helburu nagusia izanik.

Gaur egun taldea osatzen dugunok 10 begirale eta 80 gazte gara.

Larunbatero elkartzu ekintza desberdinak egiten ditugu. hauetariko bat Gabonetan karrozarekin batera kalez kale abesten ateratzea da. Honekin Gabonetako herriko giroan esku hartu eta gure taldea herriko ekintzetan aktiboki parte-hartzaile izatea nahi dugu.

Hau aurrera eramateko abendu ospan zehar entseiuak eta karrozaren prestakuntzarako lanean gabilta. Aurtan 50 bat pertsonak osatzen dugu abes-

batza. Hauen artean atsedena taldeak beste urteetan igarotako gazteak ere badaude, aktibitatearen bidez taldearekiko harremana mantentzen da.

Dena den herriari zuzentzen gaitzaiz-

kio nahi duten guztiak gurekin abestera etortzeko gonbidatuz eta batez ere EGU-BERRI ZORIONTSU ETA URTEBERRI ON BAT opa dizkizue "Bilabak" taldeak.

Bilabak.

MENDELU EGUBERRIETAKO OHITURA ZAHARREN ALDE

Arrazoi batzurengatik edo besteengatik Mendelu Auzoan desagertu zen Gabon eta Urteazahar Gauean kalez kale abesteko ohitura. Azken urteetan berriro gure auzoan Eguberriak biziro ospatzen ditugu. Indarberritze hau Parrokiaren inguruan sortu da, gazteak bildu, auzotarrei deiegin eta guztiak kalera irtenen dira abestera.

Aldiberean auzoko Elizan Jaiotza Bizi-duna jartzen da eta arrakasta izugarria izaten du. Abenduaren 25eko eta Urtailearen 1. eta 6ko 11,30etako mezetan, azken

egun honetan Erregeen Adorazioarekin osatzen da.

Olentzeroak eta Txanpari dagokionez berriz zera esan dezakegu, orain dela zortzi urte inguru auzoko gizon eta emakume talde bat bildu zela Txanpa Elkartearen inguruan, Eguberrietako egun hauetan beren abestekin auzoa alaituko zuen talde bat osatu nahian.

Anakan kokatutako ikastola txikiak ere arazoak zituen berak bakarrik talde bat osatzeko, eta horregatik Txanpa Elkarte-

rekin harremanetan jarri zen eta horrela sortu zen ezohizko orduetan, lauretatik seietera Auzoan abesten duen gizon, emakume, gazte eta haurrez osatutako taldea.

Oztipo guztiak gairidituz bere ohitura zaharrei eutsi dien Hiriko Auzo honek ohitura zahar hauek bizi egin behar bait ditu.

Olentzero eta Urteazaharreko Abestiak, sagardotegi eta tabernetako bertso herrikoak, hutsaldu egiten dira harmonizazioarekin, gure kaleak alaitzen dituzten abesbatzen partaidetza mugatu egiten duelako.

Eta herri guztietan kontatu ohi diren esaera eta kontuak gogoratuz hauxe aipatu nahi dizuegu. Herriko seme batek Gabon Egunean bere lagunartean ardo batzuk hartu ondoren etxera zihoala kalea Olentzero ikusi eta ondoko bertso hau kantatu zion:

**Olentzero begi gorri
ondo harrapatu arrai hori
Hondarribiko harkaitzetan
Bihar gaueko hamaiketan.**

Inork ez digu ziurtatu bi hauek beren hitza bete zuten ala ez.

**MENDELUTIK
ZORIONAK HERRITAR GUZTIOI**

SURBESTA

Talde hau 1984. urtean sortu zen, Goxoki taldea desagertzearekin bat.

Hasiera batean hogeitamar lagun bakarrik ateratzen ginen eta Gabon eta Urtezahar Gauean bakarrik abesten genuen.

1985. urtean ohitura zaharrari jarraituz Urtezahar goizean baserri baserri ibili ginen kantari, eta benetan esan behar dugu oso esperientzia polita izan zela, horregatik urtero Santiagotxo eta Amute aldeko baserrietan barrena gure ibaldia egiten dugu. Santa Ageda bezperan ere abesten dugu eta ospakizun honetarako euskal-dantza ikastaro bat ere antolatu izan dugu. Urte horretan Olentzero Lehiaketan ere lehen saria irabazi genuen.

Ondorengo urteetan Urtezaharretako Koplen Lehiaketak antolatu izan ditugu eta 1986. urteaz geroztik Gabonetako Ikuskinaz arduratzen gara.

Gure taldearen gauzarik nabarmenena bere osaketa izango da noski, partai-

de kopurua aldakorra da, 168 lagunetaraino elkartu izan gara, gehienak ikasleak. Honek zenbait arazo sortzen dizkigu, jendeak Eguberri aurreko egunak arte entsaioetara etortzerik izaten ez duelako.

Baina horrek ez du ajolarik, ilusio eta

alaitasunari esker arazo guztiak gainditzentzait ditugu.

Laster berriro elkar ikusiko dugu Hondarribiko kale eta baserrietan.

SURBESTA

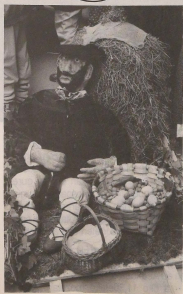
HAURREN OLENTZERO

Hondarribian Gabon Egunean haur taldeak Olentzeroak hartuta kale kale kantari ibiltzeko ohitura galzten ari zela ikusita, Udai Euskara Azpibatzordea ohitura hori nolabait berriro indartu nahirik, 1985ean Haurren Olentzero Lehiaketa antolatzen hasi zen, lehiaketa hau berez ez da norgehiagoketa bat, bakoitzak ahal duen bezalako olentzeroa egin eta ahal duen bezala abesten bait du, horregatik

aurkeztzen diren talde guztiei ematen zaie saria, baina noski gehien saiatzten denak saria haundiagoa jasotzen du.

Lehiaketa honetan gero eta talde gehiagok parte hartzen dutenez Udaletxeko Arkupeak txikiak geratu zaizkie eta horregatik aurtengoa Gipuzkoa Plazan egingo da.

KARDINERUAK

Abestea gustatzen zaigun neska eta mutil talde bat gara, gutako asko txiki txikitatik elkarrekin ibiltzen gara.

Udal Kultura Kontseiluak 1990. urtean Herri Kanten I. jaialdia antolatu zuenean bururatu zitzaigun gure koadrila honi izena jarri eta aipatunko jaialdian parte hartzea, tartean musika munduko jendea bage-nuelako eta hauetako batek zuzendaritza eramango zuelako. Asmo ona iruditu zi-tzaigun eta "Kardineruak" izenarekin parte hartu genuen.

Jaialdian parte hartze honek lehen bai-no gehiago elkartu gintuen, eta ez ginen otorduak egiteko bakarrik biltzen, larunba-tero bilerak izaten bait genituen eta igan-delan entsaiatzera.

Orain Gabon eta Urte Zaharretan ka-lean abesten dugu, ihauterietan eta Herri Kanten Jaialdian ere parte hartzen du-gu eta Eguberrietako Jai hauek igaro be-zain laster hasiko gara datozten ihauterietako jantziak prestatzen.

GABONETAKO IKUSKIZUNA

Berrito ere Gabonetako ikuskizuna an-tolatuko dugu gure herresi ondoan, aurt-en gainera aldaketa haundiak egin ditugu. Hauetako bat zera da, igandean, hilaren 29an ere emanaldi bat burutzea; gainon-tzeko berrikuntzak ez daitezke hemen esan, bere garaia iristean ikusiko bait di-luzte hondarribiar guztiek.

Surbesta taldeak, 1986. urtean ikusi-zun honetaz arduratzen hasi zenean, bi helburu nagusi jarri zituen, hauetako bat, ikusikizunaren benetako kalitatea lortzea zen, duela 25 urte Jaiotza Bizidunarekin hasi zirenean bezala inguruko herrietako jendea ere hori ikustera etor dadin.

Surbestaren bigarren helburua berriz, urtero berrikuntzak egitea zen, horrela hondarribiarrentzat ere erakargarria ger-ta dadin.

Ez da erreza hori lortzea eta Surbes-tak bere irudimena erabili eta urtetik urte-ra ahalegin haundiagoak egin behar izaten ditu bururatzen zaizkion berrikuntzak gau-zatzeko, egia da batzutan gehiegi direla-ko batzuk hurrengo urterako utzi behar izaten ditugula.

Dena dela, aurt-en ere saiatuko gara gure helburuak betetzen eta horretarako aspaldian ekin diogu lanari, hori lortzeko, antolatzen jarraitzeko kemena ematen bait digu, hasiak gara dagoeneko datorren ur-tekoan pentsatzen.

GIPUZKOAKO LEHEN TXISTE LEHIAKETA (Abenduak 28) eta URTEZAHARREKO GAU-PASA

Berri onak dakarzkigu herritar guztientzako. Urtea amaitzea dohala eta, bertan, herritik kanpo atera behar izan gabe, 1991 hau era alai eta umoretsuan bukatzeko aukera ederra izango dugu aurten goan hondarbitar guziok. Eratu berria den "Branka Gazte Elkarte" k antolatua, udal txistearren babesarekin, eta zenbait merkataletxe eta erakundeen laguntzari esker, **"Gipuzkoako Lehen Txiste Lehiaketa"** ospatuko da ezin egokiagoa den abenduak 28an. Txisteak bai euskeraz bai gaztelaniaz izango dira eta, txiste-kontalarien egiteko era, keinuak eta grazia argi eta garbi ikus daitezzen, pantaila handi bat kokatuko da kiroldegi bertan. Emankizun aproposagorik ezingo genuke aurkitu adin guziko pertsonak umorez betetako ilunabar bat igarotzeko. Beraz, badakizue, abenduak larunbatak 28, kiroldegian, Gipuzkoako Lehen Txiste Lehiaketa. Eta ia herriko norbait animatzen den lehiakide bezala parte hartzen!

Aipatutakoarekin batera, azpimarratzekoa da ere, **Urtezaharreko gaua** beste inora joan gabe herri bertan. Bentan hain zuzen ere, giro ederrean igarotzeko aukera izango dugula herritarrok. Tenorea

zen, ezta! Holako gau min eta berezian hondarbitarrok jaia eta parranda bila lrun aldera jotzea penagarria zela iruditzen zitzaigun herriko gazte askori eta, honenbestez, herriko zenbait koadrilen laguntza estimagarriari esker, azkenik lortu dugu guztiontzako gau-pasa dotorea antolatzea. Ohizko musikak eta edarietaz gain, jolasak eta sorpresak izanen dira ere, eta, guzti

honekin batera, urte berria goxo-goxo barneak ondo berotuz hasiateko, goizaldean txokolatada ere izango dugu. Beraz, gaztea izan edo ez, inork ez dezala aitzakirik izan urte guztian zehar jasotako parranda gogo guztiak bilduz Bentara hurbiltzeko. Denon partaidetza ezinbestekoa da aurrerakoan gertakizun hauek errepikatzeko eta, noski, hobetzeko.

ERREGEEN KABALGATA

Klink Elkarteak 20 urte baino gehiago daramatza Erregeen Postaria eta Kabalgata antolatzen eta urte batzutan hobeto eta bestetan ez hain ondo, baina beti ospatu izan dira.

Garai batean OARGI arduratzen omen zen antolakuntza horretaz.

Erregeak hegazkinez etorri izan dira, itsasuntziz ere bai, beste batzutan beren ohizko medioz etorri dira, baina inoiz ez dute huts egin.

Jaiotza Biziduna jartzen zenean, Kabalgata ere dotoreagoa izaten zen, gero urte batzuetako etenaldia izan zuen, baina orain zorionez ohitura honi berreskuratu dugu.

Azken urteetan Bizar Zuri eta Olentzero bezalako figurak ere suspertu dira, hala ere esan liteke Erregeek duten

erakargarritasuna kontaezinezkoa dela, eta urteek Erregeei urtean 800 eskutitz baino gehiago idazten dizkiela.

Urtarrilaren 5ean Erregeak ikustera zenbat jende kaleratzen den kontatzea zailagoa da, baina milaka izaten dira, Alardeko Kantineren Karroza ikustera ateratzen denaren antzeko jendetza biltzen bait da.

Antolakuntzarako gastuak orekatuak izan dira eta zuhur jokatu dugu beti, baina esan behar da Udalak beti ordaindu dituela.

Aurten ospakizun horretarako karroza dotoreagoak antolatzearren aurrekontua ere asko gehitu da, bikoiztu egin dela esan daiteke, baina hala ere ikuslegoaren araberak nahiko gutxi dela uste dugu.

KLINK ELKARTEA

EMEKI

Gezurra badirudi ere bagoaz aurrera, nahiz eta Elkarre bezala kasik ez gaituzten ezagutzen.

Bai EMEKI EMEKI, urratsez urrats ke-mena galdut gabe orangotz.

Urte berri bat datorrigula eta EMEKIk, osaturik daraman denbora motzean, burutu dituen ekintzak eta datorren urterako prestatu dituen berri ematera gatozkizue.

Joan den udaberrian lau hitzaldi antolatutako gertituen Gizarte Ongizate Sailarekin batera.

Hurrengo lana, kurtsu honetako programa prestatzea izan zen.

Bi ikastaro ari dira ematen janadik:

1. Joga hastapenak. KUTXAko lokalean. Astearte eta ostegunetan. 3etatik 5etara.

2. Brikolaje. KLINK Elkartearen Asteazkenetan 3etatik 5etara.

Hemendik aurrera ekintza hauek izango ditugu.

Urtarrila:
Hitzaldia - Osasun Zerbitzuen Egitaraua Hondarriribian.

Otsaila:
Hitzaldia - Gipuzkoako Foru Aldundiko EMAKUMEA Egitaraua

Martxoa:
Hilak 1 - Igande goizean ihauteriak banerrietan.

EMAKUMEA ELKARTEA
HONDARRIBIA

Asteazken zehar:

Erakusketa - Hondarriribiko Emakume Margolariak.

• Hilak 7 - Antzerkia - "Amets itzarria".

• Hilak 8 - Bertsolariak - "Emakumeak ere bertso tan".

Apirila:

Hitzaldia - Etxeko lanaren balorazioa.

Maiatz:

Sexualitateari buruzko Hitzaldia
Sorospen Ikastaroa - D.Y.A.

Ekaina:

Bideo-Eztabaida - "Como ser mujer y no morir en el intento".

Urria:

Mahaingurua - Hondarriribia eta lana.

Azaroa:

Hotzaldia, menopausia.

Jaietako alean, Elkarterako behar dugun lokalaz eman genizuen berria.

gauzatu ez denez, beste eskaera bat egin diegu Udalari eta erantzunaren zai gaude.

Noiz arte ote?

Dena den ez dugu etsiko lehen aipaturiko urte berria dator, aukera berriak ekarriko dizkigu eta EMEKI EMEKI lortuko dugu.

Lagunak egun hauetan lana ugaldutako zaigu, baina lasai ehun urte baino lehen aukerak aldatuko zaizkigu. Harritunik egongo gara. Gapoa mahaian, bizirik merkatuan beharrian. EMEKI, EMEKI, bai.....

Edozer dela eta, EMEKI 283 Postakutxatilara idatz dezakezue.

1992. urtea Emakumeen garapenerako aberasgarri izango delako itxaropenean, Zoriona eta Askatasuna Oleritzeroi eskatu.

EGUBERRI
ETA
URTE BERRI ON

EMEKI ELKARTEA.

IRAGARKIAK

TXORI

• MERENDEROA •

BONITO PLANTXAN, TXITXARRO ETA KOGOTEA
ENTSAIADA MIXTA BEREZIA

Tel.: 64.01.38 - Farolan - HONDARRIBIA

EROSLE

SUPERMERKATUA

Zorionak

Santiago kalea
HONDARRIBIA

BI UDALTZAIN KANTINERA Abenduak 28)

Azken urte hauetan, Udaran batez ere, hiritarrek eta kanpotik datozenak, serio, baina goxo zaintzen dituzte eta beren laguntza ematen diete emakumezko udaltzainek.

Hau dela eta, Hirian horrenbeste lore polit izanik, Udaltzain horietako bi aukeratu dira aurtien Kantinera izateko.

Gainera ez dut uste inorentzat ezezaguna denik, neska hauek ondo dakitela txifloa jotzen eta besoak dantzatzeko. Hala eta guztiz ere aipatu beharra dago eraakutsi dutela zer den Kantinera izatea gure Hirian, beste hainbat neskek urtez urte egin izan duten bezala. Gorputz arin eta aurpegi alaiz abanikua dantzaluz.

Eskerrak Jaunak! Bestela zertaz edo nolaz maxiatu hain beste maite dugun Udaltzaingoa.

ZORIONAK PREZIOSAS

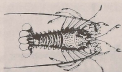
Miren Etxebeste
eta
Ane Aginagale

IRAGARKIAK

Lupe

ARRAIK

Arrosela, legatza,
antxua, atuna,
Zerbait gehiago behar?
Aurreko baratz urdin horrek
ematen dio Luperi
bere barazki ederrenak.

Gabon hauetan
ZORIONAK!!!

Tel.: 64.42.56 - 64.41.59
64.24.52 (etxekoa)
Portuko elizaren parean
HONDARRIBIA

Gaxen

CROISSANTEGIA

"Gure txoko goxo honetatik,
gabon zoriontsuak eta urte
berri on bat opa dizkizuegu
hondarribitar guztiei!!!

Matxin Artzu, 1
HONDARRIBIA

ESKOLEN ORRIA

Arma Guadalupekoa

Gure eskola bota digite. Eta

beste batan gaude. Lagun berriak
egite ditugu eta ondo gaude.

Abenduak 12 an eskolako eguna

ospatuko dugu. Arma Guadalupekoa

aurten ez dugu gure eskola, baina

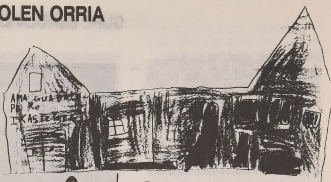
hala ere jai txiki bat egingo dugu.

Gure lagun berrientzako
(Jesus Hurrekoentzat).

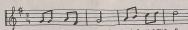
Za ondo pasako dugun!

Trotxongilo, Abestiak, Olerkiak.

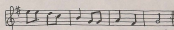
Israel O.H.O.

...galonak galon...

1. GA-RO - NAK, GA - RON! JE-SUS HARTUO - A

2. GA-RO - NAK, GA - RON! JE-SUS HARTUO - A

3. GABONAK, GABON!
JOKE TA HARE KONTA-KONTAKI, GABONAK, GABON!

4. GABONAK, GABON!
GORA DORADO! HARA BAI! BAGO, GABONAK, GABON!

5. GABONAK, GABON!
SEPO, JATOR AITO BAT SATO, GABONAK, GABON!

Hemen dugu Gabon-kanta gero
hau... guk eskolaurtean askotan
gozatzeko abesten dugu.

IRAGARKIAK

Peluquería
Isabel

Zorionak
eta

Urte Berri On!!!

Zuloaga, 7 - 1.
Tfnos.: 64 15 95
HONDARRIBIA

Albistur
eta
Arocena

HARATEGIA
URDAITEGIA

Zorionak!!

Zuloaga Kalea
Tfnos.: 641860 - 641331
HONDARRIBIA

txankletas
SURF SHOP

SURF SHOP
ARROPADENDA
BITXIKERIAK

ZORIONAK TA
FESTAK ONDO PASA

TURE ESKOLA ZAHARRA

Aspalditik esaten ari ginen gure eskola berritzeko premia zuela. Urtean joan eta urteak elorri, ikasturtean pasatzen ziren... behin teilatua eta itoliak konpondu, beste batean zine aretoari zati bat kenduz eskolaurreko gela bat irekitzen genuen... edota irakaskuntza berraren plangintzarako laborategia, musika eta psikomotritzitate gelak jartzeko etxean puskak jaten genizkion, bere hasierako barne-egitura eta itxura aldatuz.

Horrela piskanaka, urtez urte, eragozpen guztiak gaindituz joan gara eta Hondarribiko haur askori gure eskolak, irakas-kuntzarako zuen eskaintza opa egin zien. Baina pedagogi eta helburu eraberrituekin batera iritsi zaigu jadanik denentzako eza-guna den irakaskuntzaren erreforma.

Irtsi da garaia hurrengo pausu garrantzitsua emateko eta horrela duela urte batzuk hasi ginen proiektuak, planoak, baimenak eta hainbat eta hainbat oztopo ganditu nahian, orangoan ez bait zegoen gure eskola zaharrari inondik jatenik.

Burokrazi paperetaz arduratu direnek heudek jakingo dute zenbat ordu eta nahi-gabe pasa dituzten proiektu berri honekin zegokion lekuan aurkeztu bitarte.

Sentimentu aldetik ere badugu zer esanik, gure eskola zaharrean ordu, urte eta

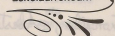
egoera berezi asko pasa badugu ere, orain gehienak oroimen onak dira, eta horregatik zailagoa egiten zaigu ingurune hura gabe lan egitea.

Orain behin behineko beste ikastetxe batean kokatuta gaude eta eskola berria bukatu bitarte hemen egon beharko dugu, beste abantaila batzuz gozatuz. Bitartean, denbora honetan gure helburuekin jarraituko dugu, ilusioz itxoin behar...

Gure begiak Ama Guadalupeko ikas-

teixearen imajina berrira chitzen diren bitartean berririo ere itsaso usala sentituko dugu.

Eskolaurrekoak.

IRAGARKIAK

BEKO-ERROTA

SAGARDOTEGIA
JATETXEA

Horra hor goian errota
irina pur pur ihota
ondo jan eta edan paketsu ta alai
hor duzue Beko - Errota.

JAIZUBIA
Tel.: 64.31.94
HONDARRIBIA

JAVIER

OPTIKO OPTOMETRISTA

KONTAKTO LENTEAK

San Pedro, 12 Telf. 64 37 75
HONDARRIBIA

ENDANEIA

LORE ETA LANDARE MINTEGIA

ENDANEIA baserria
HONDARRIBIA

ZORIONAK!

UXAKAITZ

Oso goiza zen, etxean denak lotan zeuden eta nire ahoa zabalduz lehioraino hurbildu nintzen, kortina altxatu eta betikoa bururatu zitzaidan... "zein polita den nere herria".

Egun hartan mendiko marxa hartu genuen igandero bezala eta hantxe bideratu ginen "Botika" baserri aldera... izan ere eguraldi eguzkitsua genuen eta holakoetan itenaldiak gogoz hartzen ditugu.

"Eguzki-Baitan" izeneko baserriraino iritsi bilartean, lore sorta polit bat egiteko aukera izan nuen karnio bazterrean hartzen nituen pitxiloreekin.

Pinu artean geundela Satur ondoak aurkitzeko esperantzarekin bere makilaz iratzeak harrotuz, bilaka hasi zen. Jon berarekin eraman zuen, lau begik bik baino hobeki ikusten omen dute eta...

Ander eta ni hurbilean gelditu ginen zuhaitz baten enborra hamaka modura hartzen genuelarik, ogi tarteiko tiki bat jaten ari ginen bitartean.

Patxara ederrean geunden eta halako batean PLASTA, nire buru gainean pinu kokor bat erori zitzaidan, mina hartu nuen benetan eta haize pixar bat zebilela pentsatuz, hari bota nion kulpia.

Nire eskuarekin pinuak utzitako kolpearen minberatasuna ukitzen nuen eta gora begiraka hasi nintzenean zarbastetan zer-bait mugitzen ari zela iruditzi zitzaidan.

Berriz haizea ote zen?, edo agian zer-bait han goian, begirada erne mantendu nuen goraka eta orduan ikusi nuen txori baten burua pinu zarbasta batetik agertzen, ez zen txori arrunta, piskanaka bere gorputza dardartsua agertuz joan zen, eta kolore asko zituela ohartu ginen. Buru aldean horia, gorputza orlegi argia eta iluna, eta hegala urdin eta moreak zituen, sekulan ez genuen ikusi holako txoririk, bakar bakarrik zegoen eta bildurrik gabe gure aurrean sardazkaren alde batetik bestera zebilen.

Anderrek eta nik harrituta elkarri begiratu ginen... "txori hau ez da gurekin bildurtzen, beste bat itzuri joango zen, baina hau guri begira eta lasai dago".

Hain arraroa zen ikusten ari gina, ez genuela txoria bistatik galdtu nahi.

Satur eta Jon atzetik zetozten eta... "begira begira saskiral onddo beltzak, gibelur-dinak, barregorriak eta beste perretxiko mota asko hartu ditugu, baina jangarriak ez zirela eta, bota egin behar izan ditugu..."

"Beno eta zer? zuek zer egin duzue bitarte honetan?" nik txoria gure builarekin izutzeko beldurrez, behatzarekin gorantz erakutsi nion gure lagun berria zegoen lekura seinatuz.

Ez genuen ulertzen txoriaren jarrera eta aurrez aurre laurok eserita gelditu ginen.

Gure begi txundituen aurrean txoria zu-

haitzetik jaisten hasi zen, eta gu geunden lekuraino hurbildu zenean, Jonek bere esku dardartsuak luzatu zizkion. "Kaixo lagun titkia, nondik zatotz?, zer nahi duzuz?, amatxo agian gosez dago..."

Ogi papurrak jateko eman genizkion eta baita kantinplorako ur piska bat ere, gogoz jan eta edan zuen.

Denok txoriaren gainean jami ginen eta gaixoa ia ia erotu genuen, dardarka zegoela ikusirik, gu bere aurrean lasaiago agertzen saiatu ginen, ondoren gende posibilitate bat bururatu zitzaigun.

"Gure etxe atzeko aldean mendia dagoenez, eta etxeko giroan gustora ez bada sentitzen, atzean dagoen erramurantz bidalko dugu, zuhaitz mota hau txoriek asko maite omen dute eta..."

Pentsatu eta egin! motxilak bizkarrean hartu eta etxera abiatu ginen.

Ez genekeen zer gertatuko zen txoriarekin, baina gure lagun arrotzarekin saiatu egin nahi genuen.

Aspaldidanik bagenuen kaola bat gaberan gordea, baina tiki xamarra ote zen...

Beno ba, baikoina libre utziko dugu, horrela berak erabakiko du non bizi... mendian ala gure etxe inguruan.

Izena ere jarri behar genion, holako txori bereziari izena ere polita eta berezia doako... Badakit!! UXAKAITZ deituko diogu.

Gurekin bi egun zeramatzen eta konten ikusten genuen, baina gauza batek harritzen gintuen UXAKAITZek dardarka jarraitzen zuen, zer ote zuen bada?

Hurrengo egunetan eguraldi eguzkitsua egin zuen eta UXAKAITZek eguzki iz-

piak gogoz hartzen zituen, goxo aurkitzen zela zirudien...

Lasaia goi ikusten genuen, baina eguzkia gorde orduko, berriro dardarka hasten zen.

Gure kezka, txoriaren mundua ondo eza gutzen zuen gizon bati azaldu genion.

Aduak UXAKAITZen portaera ikusirik hau esan zigun: "Txori hau ez da hemen jaioa, Tropikoan sortua da, beste herrialde batean, UXAKAITZek bere giro berora itzuli beharko luke, bestela hil egingo da".

"Orduan Euskal Herriko klima ez zaio komeni, eta zer egingo dugu orain?"

"Amatxo, eta nola etorri da honaraino?" galdetu zuen Jonek.

"Ba, agian merkante edo petrolero baten barnuan etorriko zen Pasaiairaino eta Hondarribia gertu dagoenez..." erantzun zion atak.

Etxean geundela pozez eta tristuraz beteta sentitu ginen aldi berean. "UXAKAITZek bere Herrialdera itzuli behar du, bestela gurekin gelditzen bada hotzez hilko da".

Bitartean gure zereginarekin jarraituz, ahaztu zitzaigun una batez bedere gure kezka.

UXAKAITZen arazoa jakinez geroztik, etxean denok saiatu ginen txori honen egoera ahal zen goxoen egiten.

Honela, Jon bere janariaz arduratu zen, Anderrek UXAKAITZentzat belar onak biltzen zituen... nik, alpiste eta ogi papurren ondarrak jasotzeko hardura hartu nuen eta atak egunero garbata epeltzen zion UXAKAITZi, eguzkiaren izpi beroak desagertzen ziren orduko gela bero bat eduki zezan.

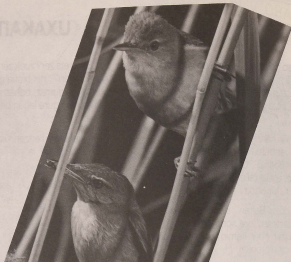
Negua hurbiltzen ari zen eta gure txoriaren dardarak gehiago eta maizago nabaritzen ziren.

"Erabaki bat hartu beharrean gaude..." esan zuen atiak, "banoa Pasaiara".

Denak ulertu genuen zein izango zen erabaki hura eta etxipenez onartu egin beharko genuen zetorrena, izan ere UXAKAITZek ederki merez bait zuen bere egoera aldatzea.

Ata Pasaiatik bueltatu zen orduko denak adi geratu ginen berak esan beharrekoari.

"...Kapitainari azaldu diot gure arazoa, ondo ulertu du gure kezka, beraz UXAKAITZ Afrikaraino ondo inisteko konprometua hartu du eta horrela gure txoria behin betiko berari dagokion klima beroan biziko da.

"ITSASOAK ZEHARKATZEN DITUE-NA" zuen izena merkanteak eta "TRALLO" kapitainak itsasuntzira gonbidatu gintuen.

Pozik igo ginen denak, izan ere ez genuen sekulan ikusi merkante bat barrutik.

Iritsi zen ordua, merkanteak itsasora irten egin behar zuen eta berarekin batera gure UXAKAITZ maitea.

"Agur txori maitea, agur eta ondo bizi..." guk esandakoari erantzunez beza-la, bere hegialak mugituz bi luma erori

zitzaizkion zerbait utzi nahian edo... "Agur UXAKAITZ aguuur!"

Udaberria iritsi zen eta mendiko itenaldien ohiturak gordetzeko, goiz eguzkitsu batean ibiliz, bide berri batetik sartu eta... pinu mordoxka batzuen azpitik pasatzerakoan buru gainera zarbasta edo pinu kokor bat erori zitzaidan PLASTA! laurok begi zabalez goraka begiratu genuen...

Haizea besterik ez zebilen...

Ganorabako

"HONDARRIBIA" ALDIZKARIA IZEN HAUEI ESKERRAK ZABALTZEN DA HERRIAN:

Portuan: LANKIDE AURREZKIA,
OLEARSO LIBURU DENDA,
MEI,
GOIKOETXEA JANARI DENDA,
AURREZKI KUTXA MUNIZIPALA,
GAUR ALDIZKARI DENDA,
LAPITZ ESTANKOA,
AROEZA HARATEGIA,
INOXENTXI ALKAIN,
GAXEN CROISSANTERIA,
IZA LIBURUDENDA.

Alde Zaharrean:
ARMA PLAZAKO ESTANKOA,
FINA-REN DENDA.

Damarrin: LIBURUDENDA.

Santa Engracia:
LEKUONA JANARI DENDA.

Amute: ANZA JANARI DENDA,
ANA ROSA,
LUISEN HARATEGIA.

Mendelun: ESTANKOA,
ARRATIBEL OKINDEGIA.

Sokoan: SOKOAKO LIBURUDENDA.

MILA ESKER DENOI!!!

"CABO VERDE"TIK

SANTA GEMAREN BERRIAK

Hemen gattuk berriro motellak, tarte hontan gauza asko gertatu ttuk, baina ezin duk batek nahiko zuen bezala kontatu. Nahiko kirrimalak pasa, eta atera gattuk itsasora.

Betta egiten irago dugu denbora franko eta atuntara joan gara, motorra dena emana iduri eta urria bila joaki... (Beharrak agintzen dik).

Eskifai erdia Cabo Verdekoak eta beste hainbeste Senega lekoak.

...Saito!! erne!! listo... bota!! bota betta!! ez duk aritzen zakil arraiu!! eta MA-MADON NDIAYE (apasteruaren izena) ezin ulerturik, begiak zabalik puentera begiraka.

Ahal den modura konturatu zuken, hasi zuken bere atzapar beltzak salabar-duan sartu eta txardin eta txixarro tartian galduz, apasta edo betta botzen.

...Hasi ttuk buila!! Baxa!! Baxa!! (Hondarbitar legera) Comen Comen!! (Cabo Verdianoak knoloz) ANDUS HENA!! ANDUS HENA!! (Yolof dialektuan Senegalesek)... nik nere baitan "Hau barkuan planta. Babel dorrea..."

Hegal motza eta serrutxoah nahastuta bainan bakanatuak. Apasta asko bota eta zer edo zer gehiago, baina nekez, arraia huerian.

Teink!! Teink!! polia horren, arrasto! barrenera!! hogeitamar bat kiloko arrai!! teink!, halako batean to!! laguna putzura!! gure engrasadorea MADY NDONG, kani-bel eta guzi urian, bildots kaka bezala bere buru beltza ur gai nean... Ahal den modura barrenara gizona, erdi zilpurdika, Ai amatxo gaxua! gure Madyk "tutiple bustiak" esan zituen lehenengo hitzak, nik nere baitan... "ondo aritu diat", hau ez duk ba Artzuko erreka kantalean jaioa..."

Ezin niken galdetu gabe egon eta galdetu niken nolatan ikasi zituen hitz horiek eta hara MADY Jaunaren erantzuna: "Da-jama bodoj... ea"... "Bai ni ure askotan egundu kan Donibane Lohitzuneko itsas-untzi batean eta hango patroiak chitura asko ziken esateko hitz horiek..."

"Segi betta botatzen, baxa huerian! broka horren! atera txikoteal! lagundu jode!!

...Ixialdia, gaueko amaialak, eskifaia lasai lotan, momentu paketsua eta berrogei mila BOAVISTAKO ugartera iristeko.

Zerua izarrez josia, ilargia bete betta begiraka, gaba ederra klarasoiak argitzen duela eta gure barku zaharra erdi popal-dean alatuak tirlian hartuz zilarrezko aparreak agertuz, izurdiak (berrogei gutxienez) brankatik eta amularatik jostatzen, barkua beuden jostailua balitz bezala, arrai hega-

lariak argira erdi trebeska... momentu poetikoa.

Ni berriz leman bakardadean gure ibileraz pentsatzen...
"Ai amatxo gaxua!!".

Irailak zortzi, Ama Birjina eguna. Senegaldik ehunda larogei mila, behakaldian, baina burua gure Hondarribian.

"Orain Kale Nagusitik... orain Guadalupe... ordu hoketan Sainduen egongo ttuk, pentsatuz..."

Konturatu orduko gaba gaineen eta afalteko ordua. Gaur berazki zopa eta expata-arratia eta "Marques de Caceres" (ardua)... "Pedro nondik atera duk botil hau?"... "Bai, pintura poto tartian atzaman diat"

Matalas ondarrutarrak berriz, "Ze egun da gaur ba?"... "beto, ba gaur gure herrian ospatzen diagu 1 638. urtean gertatu zen..." eta handik ordubetera gure Matalas eta bi anaiak tibibiti joka.

Portilo eta atetik dena ilun zegoen, baina ederki ikus ten ziren kirrikila begi zuri batzuk harrirtuta guri begiraka.

Goizeko hamarrak eta Dakarko Kaiean, aizak!! Beñardo!! lepota atzera eta ieepp!! Alfontxo Oronoz, herritarra, ze poza motellak!!

Ilunabar edo arrats hartan, bere patroia Jose Luis ber motarra eta beste zortzi euskaldunek "Alboniga" izeneko itsasuntzan afaldu genuen. Leku hura izan zen guretzak bost izarreko ostalua.

Momentu ederra eta goxua pasa genuen elkarrekin, izan ere hain urriti geunden gure lurretatik.

Handik egun batzutura Senegaiko muga pasa eta arrantzara ko asmotan galezko uretan...

Radarra eta katalajeojekin alde gutti-tara begiraka, guar dakosta mauritanaoren beldurrez, lasai ez duk bakunik

inguruetan.

Halako batean, beltzak builaka puentera "inlut djalmi!! inlut djalmi!!", "hegazkina bertan duk, hegazkina bertan duk!!"

Hemen duzu txistua diola! hiru buelta emanez ia ia bar kuan palua joz.

Serra lema!! serra lema!! Kauensos!! Matalas emakiok beitik motorrati, tope baino gehiago, hustu atzeko bi biberok!!... Ena baino hobegoa zegoen Pedro, baxu keñarean tiratu, errezago ateratzeko ur hauetatik... "Itxekizak lema, belaua dardarka sumatzen diat, "lasai Beñardo, aterako gattuk hontatik ere".

Begiratu karta (nabegaziokoa) eta hartu konpasa, runbo zuzena ateratzeko, baina eskutik PANPA lurrera, dardarikuak jua.

Goizeko sei terdiatik hamar terdiatik bitarte dena emanak itzurika.

Burura berriro mutiko denborako oroitzak, prexega arbola ra iguak, uda erdian "Intzontzi" Baserritik hurbilean eta Gizonak!! Gizonak!! andadios!! dena emana korri eta itzurn.

Ilundu eta afaldu ondoren kamañan tunbatuta, kaseta martxan jarri eta Txomin Artola eta Eskifaieren abesti goxoa eta sentikorra entzunez... Usoaren erasoak... ametsetan, nere burua lasaitu nuen.

Urak hustutzen bezala, arrai ere euka edo euan barrena.

Sasoia aurrera eta nahiko lan gure hasierako asmoak betetzen.

Norberak aterako dizkik bere konklusioak eta bakoitzaren baitan zioz zer egin aurrera begiratzu.

Momentuan branka buruxka haizeari, Santiago ugareko aldetik eta hogeitamahiru mila Punta Temerosara.

Agur nere herritarrak!!

Beñardo

EUSKAL POESIA ARROTZEN IKUSPEGIZ

Urri dira gure poesiaren izpiak arrotzen ikuspegiz. Honietatik bi erakusgarri emango ditut, Lope de Vega eta George Borrow-en idazkien arabera.

Borrox Bibliaren hedatzaileak **The Bible in Spain** liburua 37. kapituluak euskarari eskainia du; besteak beste, euskara ikastea zein zaila den agertzen du, esanaz, Satan zazpi urtez bi ziari izan zela Bizkaian, eta alde beharra izan zuela gure hizkuntza ulertu ezinaz eta berea ezin ulertaraziz. Vinsoek jaso zuenez, eta Behe Nafarroa aldean esan ohi denez, deabrua zen euskara ikasi ezin zuena. Hala ere, Hondarribiko Santa Barbaran 1610. urtean egin zen ake-larre hartan euskaraz mintzo omen zen, lekuokak ziotenez.

Borrow berak, dirudienez, zertxobait ikasi omen zuen 1838. urtean Euskal Herriari ibili zenetik. Albizturko seme eta Madriden mediku zen Oteizari San Lukasen Ebangelioa itzultzea agindu zion eta berberak egindako zuzenketaz argitaratu, liburuan aitortzen duenez. Oroi, morroi euskaldun bat eduki zuela, zeinek ez zen hain ongi konpontzen. Bera leinu oneko semea izateaz ezin ba errepublikano gisako demokrata harengandik kontseilunik hartu. Ez zekien nonbait euskaldunek jatorriz aitonen seme izateaz zutela beren burua eta normahiri kontseilua emateko eskubidea beren uestez. Pundu honetan, ulert ezina ez zetorren hizkuntzaren aldetik, giza nobleziaren aldetik baizik.

Intzi hоек neurtzen dute guganako

ikuspegia, baina hara nolabaiteko zirrara eragin zion kopla baten bertsoa, liburu horretan jasoa eta ondotik jartzan duen oharra:

*Itsasoa urak aundi,
Eztu ondorik ageri
Pasako nintzake ni andik
Maitea ikusteagatik*

The Basques are a singing rather than a poetical people. Euskaldun herria kantari gehiago da poeta baino.

Morroiaren erakuspina noski; tira, beti ikasten da zerbait.

Honako bertso soilok, poesi ederraren aldetik, ez nuke esango hain bitxiak dire-

nik Arrasateko kanta zahar haiek, Etxepareren poemak edo Ziburuko Etxeberri eta Gazteluzarren bertsoaketa gogoratzen baditugu. Aurreko euskaldunak idaztean ziren ahulak eta ondare aberatsa ukatu ziguten. Behar bada, herri kantaz intsi zaizigunak agerri murrutuak besterik ez ditugu, baina hor da gure altxorra, edo altxoraren ageria.

Lope de Vega antzezgile gaztelarrak ordea, 1615. urtean, Ana Frantziako erregina eta Isabel printzesaren aurkezpenarako idatzit zuen **Los ramilletes de Madrid** zeritzan antzerkian, maitasunaren agerri, honako bertso hau ezarri zuen:

*Zure begi ederrok
Ene laztana,
Katibaturik nabe,
Librea nintzana,*

Ez da ustegabekorik bertso honetan. Lopek bazekien horren edukiaz eta poesiaren atseginak eraman zuen bere obran sartzea. Oroi Lope de Vegaren garai hartan euskaldunak bazela erregeren Korteko mailarik gorenetan eta horietakoren batek irakatsia ezartzeaz, aldi berean goimailako euskaldunei beren entzumenera eskaintza eman nahi zien. Dena dela, hara hor izpi politori.

Juan San Martin

IRAGARKIAK

OLEARSO LIBURUDENDA

San Pedro kalea
HONDARRIBIA

55 urte egunkariak eta
liburuak saltzen

ANTXIÑA TABERNA - JATETXEA

Arma plaza, 2
Tel.: 64.18.80
HONDARRIBIA

Zorionak!!

txantxangorri

San Pedro kalea, 27
Tel. 64.21.02
HONDARRIBIA

Taberna behean,
ohizko denda lehen pisuan

EUSKARA BATUA ETA EUSKALKIAK

Euskaltegieta euskara batua ikasten dugu. Kalean, berriz, euskalkiak entzuten dira gehienetan.

Euskaldun batzuk batuaren alde hitz egiten dute eta beste batzuk horren aurka. Hainbat jende kezkatu dago batuak euskalkiak zapalduko dituela. Batzuk uste dute Euskaltegiak Euskadiko hizkuntza bat bakarra egin nahi duela, euskalkinik ez erabiltzeko eta beti batuak hitz egiteko eskatzen duela. Japonian ere sartu da gaizkiurterte hau eta irakasle ezagun batek halako hitzaldi bat egin zuen Tokion duela bizpahiru urte. Hori gaizki-dago. Ez da hala.

Nik euskaltzain batzu ezagutzen ditut. Batua irakasten duten euskaltegi batzutan ere ibilia naiz. Euskaltzainek eta euskal irakasleek berek, etxean, kalean eta beren herriko jendearekin hitz egiterakoan, beraien euskalkia erabiltzen dute. Niri mintzatzen zaizkidanean, ordea, batuaz egiten dute gehienek, batez ere bizkaitarrek. Hala ere bizkaierazko, gipuzkuerazko, nafarrerazko, -atzikiak etab.-ere erabiltzen dituzte nirekin egiten dituzten hizketetan eta niretzako gutunetan. Hitz batez, nik ulertzeko moduan hitz egiten edo idazten didate baina batuari gehiegi eutsi gabe.

Euskalkiak dira euskaldunek mintzatzen hasi zirenetik orain arte belaunik belau iraun duen hizkuntzaren agerpenak. Euskalkiak dira Euska Herriaren ezaugarri nagusiak. Euskaldunek Euskal Herria maite badute euskalkian errespetatu behar dituzte. Ez dituzte inola ere baztertu behar.

Ordun zertarako da euskara batua?

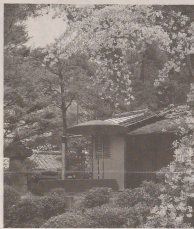
Batua da: euskalki ezberdinak dituztenek erabiltzeko -bete- ere idatzeko- hizkuntza ofiziala. Herri askotako euskaldunek irakurtu eta erabili behar dituzten legeak, negozio gutunak, eskola liburuak, zientzia txostenak eta dokumentuak idatzeko sistema komuna da.

Gaur egun, goiko mailako kultura duten heralde guztiak bai mendebaldean eta bai ekialdean badute hizkuntza ofizial bat, nahiz eta kalean dialekto oso ezberdinak erabili. Zergatik?

Goiko mailako kultura -bizimodua, pentsamendua, zientzia, teknika...

eskuratzeko eta mantentzeko beharrezkoa delako. Dialektoak bakarrik erabiliz ezin da herrialde baten kultura ondo mantentatu. Hizkuntza bera ere ezin da mantentatu.

Herri askotatik bitzen direnek elkarrekin lan egiterakoan elkarri ondo ulertzeko hizkuntza komun bat edukitzea beharrezkoa da. Hizkuntza komunik ez duten herrialdeek beste herrialde batetako indarra duen herrialdeko- hizkuntza har ohi dute beraien dialektoak utzita. Hala, munduko hizkuntza asko ohiditu ziren galdu arte.

Japonian, hizkuntza asko eta dialekto asko erabiltzen ziren. Orain dela ehun bat urte, gobernuak "japoniera normalizatua" egin zuen Tokioko dialektoan oinarrituta. Ahozkatzea eta idatzera zehatz mehatz erabaki eta hizkuntza ofizial bakarra bezala erakutsi zuten. Mende honen hiruzpalaugarren dekadatik aurrera, gobernu militarren menpean egon zen. Imperialismoko epea zen. Ordurarte hitz egiten ziren hizkuntzak eta dialektoak baztertu zituzten. Askotan debekatu zituzten erabiltzea. Eskoletan ere halako hezkuntza egiten zuten eta japoniarrak ikasi genuen japoniera normalizatua hizkuntza ona zela eta dialektoak eta beste hizkuntzak txarrak zirela. Herri kokorretan dialektoak erabiltzen bizi zirenak ere hasi ziren beraien dialektoak baztertzeko eta beste hizkuntzak zapaltzen.

Eta ondorioz, ainuera, ultaera eta beste hizkuntzak eta bazterretan bizi ziren japonieraren dialektoak ohultzen joan ziren. Batzuk erabat galdu ziren eta beste batzuk hiltzorian gelditu.

Azken urte hauetan konturatzen hasi gara hizkuntzak eta dialektoak garrantzitsuak direla kultura mantentzeko. Baina belaunik belau erabiliz iraun duten hizkuntza eta dialekto asko ia galduak dira.

Euskara batua beharrezkoa da euskara indartsu bizitzeko. Eta atzerriarrantzat mesedegarria da holako hizkuntza komun bat egotea. Bestela herri herri aldatzen diren euskalki guztiak ikasi beharko genituzke. Hori ezin da. Gaztekeraz edo frantseseraz baliatzea nahiago izango genuke. Batua duzelako ikasten dugu "euskara". Batua ikasi eta gero euskalkiak ere errezago ikasten dira.

Irudituko zaizue ni batuaren aldekoa naizela. Hori bai, behin baino gehiago esan dut batua beharrezkoa dela. Baina beste gauza bat ere esan dut: japoniera normalizatuak dialektoak menperatu zituela. Oraindik jarraitzen du egoera berak. Dialektoak honak dira jatorrezko hizkerak: makaltuak dira eta horietarako asko ia galduak dira.

Euskara batuari ez zaizkio euskalkiak menperatzen utzi behar. Euskara batua tresna bat da. Euskaldunak eta atzerriarrak ere baliatzeko tresna praktikoa bat. Ez de gehiago.

Telebistan eta irratan entzuten dut euskara batuak akatsak dituela. Hori normala da. Gizakiak egindako edozein gauzetan akatsak izaten dira. Tresna beharrezko batek akatsak baditu konpondu eta kitto.

Esaten dute ere gipuzkeran oinarritut egina delako ez dutela errezki onartzen beste euskalkien hitzegilek. Ni ez naiz gauza arazo horian sartzeko. Bakarrik espero dut noizbat euskaldunek binozt bat eginda zera esango digutela: "Hau da euskara batua, denon hizkuntza komuna". Horixe ikasiko dugu atzerriarrok.

Suzuko TAMURA

ERROPADENDA

San Pedro kalea, 8
Tel. 64 12.24
HONDARRIBIA

Hawaiï GOZOTEGIA

Nahiz urrutiko izena eduki
bertako pastelak dasta
ditzakezu Hawai gozotegian.
Ikusi al duzue inoiz
umeren bat bere sudurra
kristalean pegaturik?

San Pedro, 12 • Tel.: 64.20.76
Zuloaga, z/g
Santiago kalea, z/g
Tel.: 64.17.58
HONDARRIBIA

ERRETEGIA - JANTOKIA

OSTARTE

ONDO PASA!!!

Santiago Kalea, 73
Telefona: 64 10 38
HONDARRIBIA

URRATS

OINETAKOAK

Bernat Etxepare, 1 - Tel. 64 31 90
HONDARRIBIA

*Zorionak
eta
Urte Berri On!!!*

ESTETIKA ZENTRUA - OPARIAK

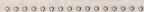
ITXAL

Manikura, Pedikura,
Tratamientos corporales,
Depilazio Hotza - Beroa -
Elektrikoa.
Faciales, Maquillaje,
Masaje.

Eguberri-on!!!

Almirante Alonso
Centro - Telf.: 64 56 25
HONDARRIBIA

MEI MERTZERIA

ZORIONAK

ETA

EGUBERRI ON!!!

San Pedro Kalea, 49
HONDARRIBIA

KAI-ALDE

GOZOTEGIA

San Pedro, 10 - Tel. 64 10 47
HONDARRIBIA

Inoiz dastatu ahal duzu
kaiatik urbil, KAI ALDE-n egiten
duten TXAPELA, hau ez da
Tolosako horiek egiten duten
bezelakoa, hau, trufaz beretako
txokolate tarta da.

OTXOA JANARIDENDA

BARAZKI, FRUTA ETA
HORRELAKOETAN
AUKERA HANDIA

ZORIONAK

ETA

EGUBERRI ON!!!

San Pedro, 47
Telf. 64.16.84
HONDARRIBIA

JATETXEA

Santiago Kalea, 67
Tel. 64 32 98
20280 HONDARRIBIA

VIII LITERATUR LEHIAKETA «BORDARI» ETA «SATARKA» LEHIAKETAK

Joan zen Abenduaren 5ean, "Bordari" eta "Satarka" sariak erabakitzeko epaimahaia bildu zen. Aurten 17 izan dira, denetara, aurkeztutako lanak. Ihaz 35 baziren ere, badirudi aparteko gertakizuna izan zela, eta aurten aurreko urteetako partehartzet neurrietara intsi dela.

«BORDARI» IPUIN SARIKETA

"Bordari" Ipuin Sarietako epaimahaia Jose Antonio Loidi, Martin Ugalde eta Txomin Sagartzazu idazleek osatu zuten, eta hauek izan ziren aukeratutako lanak:

Hemezortzi urtez gorakoentzako A Mailako sariaren irabazlea, 5 lan aurkeztu direlarik, Martxel Mariskal izan zen, "Hozkailuaren aurrean" ipuinarekin. Bigarrena, Hasier Etxeberria "Aquarium Love"kin.

B Mailan, hemezortzi urtez beherakoentzat den atalean, 4 lan aurkeztu dira, eta hauen artean Belen Oronoz izan da irabazlea, "Amets iheskorrak" ipuinarekin. Bigarrena, berriz, Mikel Bellosok, "Betirako galduek" kontaktunarekin.

«SATARKA» OLERKI SARIKETA

"Satarka" Olerki sarietako epaimahaian Xabier Aranburu, Martin Iturbe eta Juan Antonio Letamendia idazleak bildu ziren, honako lan hauek sarituaz:

A Mailan, 4 lan zirelarik, "Lubeltz" olerkiak irabazi zuen, Martxel Mariskalek idatzia, hain zuzen ere. Bigarrena "Ametsetan barrera" eta "Elur beltza" lanen artean erdibanatu zen, Joxe Sarasola eta Ernesto Villarrek idatzitakoak, hurrenez hurren.

B Mailan lehen saria "Leihotik sartu zaigulako" izan zen, Karolina Keirugaren lana. Bigarrena eman gabe geratu zen, maila honetan ez bait zen beste lanik aurkeztu.

Behin eta berriro, idazleak soberan ezagunak ditugu, bai heritarrak direlako, baita ere zenbait kasutan aurreko urteetan ere sarituak izan zirelako. Hortxe dugu Martxel Mariskal, ihaz "Bordari" eta "Satarka" A Mailatan bigarren gelditu zena eta oraingoa bietan aurreneko saritua izan dena. Mikel Bellosok, bestalde, Bordari B Mailan bigarren saria berriro lortu du.

A Mailako sariak 100.000 eta 50.000 pezetatakoak izaten dira, lehenengo eta bigarren postuentzat. B Mailakoak 50.000 eta 30.000 pezetatakoak, denek origarri bat jasotzen dutelarik.

Sariak Abenduaren 15ean banatu ziren Zuloaga etxeko aretoan, trikixia doinuekin eta Lupe Calvo Elizazuk aurkeztuta.

Ale honetan bertan dituzte aukeratutako lanak. Zorionak saritutako guztiei.

"BORDARI" SARIA
A. MAILA

HOZKAILUAREN AURREAN

Lehen Saria

Tokadiskoan gozeroko diska beltz berbera bilm-tan zirauen jira-braka. Amets egiten dugunean erugabeak garella zioen berriro Tom Waites ahots urratuak. Whisky amatsa mikroaren aurrean, pianoaren azal ganean. Baina diska bat da, soilik plastikozko objektu bat. Bai, dena, sentazio eta esperientzia guztiak bitartekoan bidez iristen zaizkigula pentsatzen duzu berriro. Diskaren antzera, bitartekoaren funtzio hotza batez, kafesnea eta kroissantaren aldamean egunkariak hizketan ziharduen zure begi lotien aurrean, albisteetako hizketa neuritu-artifizial inprimatua, ofizialtasunaren komedia eta horrela izan behar bere eguneroko 75 peziak justifikatzeko. Kroissant adar bat txau-txau egin zure kafesne epellean eta ondoren bestea. Zurrutada batez ordu arte bizi izandako gau eta egun guztiak irentsi egin zenituen. Kafesne saporea ahoan. Oroitzapenak Mineria. Zure pijama larroxe-tan bakoira irten eta burua altxatu zenuen begirada batez zeruan eguzki borobil-borobila marrazteko. Eguneko lehengo zigarro alua ahoan sartu eta keaz, eta mistikotasun aire batez ere, inguratu zinen minutu pare luze batez. Azkenik bere jaioterrirantz abiatzeko egun gutxi falta zituen auzoko udalarrak bere aurpegi beltzarrana agertu zuen leihoetik eta "buenos días" bat erori zitzaion ezpain lodi haien artetik. "Buenas" zure erantzun hebia eta "déjà vu" sentazio arraroa, huletaria, sentitu zenuen buruko bizkarrezurrean. Bizitza pantailari itsatsia zegoen aspaldidanik. Bakoitik behera zigarrorikina bota eta barneratu jo zenuen.

Begiak zabaldu zenuen berriro, orain-gogan, ordea, ez ekintza automatiko bat bezala, intentzioz betetako mugimendua bezala baizik. Esnatu, altxatu, eta zutitu berriro, eta amets-berrikalek playerak jantzi. Ihintza eta kolore pare bat gutxienez. Egun berriaren bihotza zure gorputzean. Banan bana, egunak eta taupadak, hitz anonimoak, pasatzen dira. Hutsunea gogora erazten duen inperfekzio mekanikoa. Ezer gutxi neurtzen dituzten orratzak. Ordulariak eta egutegiak sukaldeko pareta horietan. Mineria. Egunon gaurko etxea, egunon.

Armairua zabaldu zenuenean betiko arrokekin topatu beharean, gorputz mordoa aurkitu zenuen bertan. GORPUTZAK ala GORPUAK? Berdin zioen. Zen da, azken finean, desberdintasuna. Organoen funtzioak, funtzionamenduek, ez dute esangurarik estoikoan begietan. Eta hantxe zirauten haragi pusketa haiek mirari makabroena sostengatu nahiean, zure kontzientzia agerian jarri nahiean. Herio-dantza dantza deino ez dago trisluraren-

tzako arrazorik. Bai, hantxe zeuden zintzilikan beste babesleku ezkutuagoren baten beharrik etzuten amets harroak bezala. Joder -xili bat bota zenuen egoera haren pitxerria ukazina zela baieztatuz. Begira geratu zintzaizkien esmezean. Etzenekien zein hautatu, etzenekien ez haieatki zein izan zitekeen zure gorputzarentzako arroparik aproposena, hau da, gorputzik egokiena zurearentzako, itxuraz behintzat dagoeneko berezia bihurtzen ari zen egun hartan. Tonu more haretaz izan ezik, zure gorputzaren kolore berekoak ziren guztiak eta, ez etiketak, ez salneurrik, ez beste inolako bereztasun adierazgarriak agertzen ez zuten, benetan zaila, ezinezkoa, gertatu zitzaizun hain beharrezkoa zenuen gorputza, babestuko zintuen arropa goxoa, hautatzea. Aurreruntz pauso bat eman zenuen eta behatz puntekin haieatki bat ikutu izotza zegoela, zeudela, konturatzeko. Joderrrr... ixila goa eta luzeagoa. Ez zegoen inolako zalantzarik, gorputz-gorpu-arropa denak zeuden izotziak; nola igarri, bestalde, haieatki izaki bakoitzaren animar ebera-ean izotzia zirauen ala, osteranteaen,

beren barneek zerrepel eta goxo-goxo zirauten?

Zeharo nahasia, ustekabeen harrapatua, esisitzen ez zen harakin baten aprendiza zenirudien inprobisatutako hozkailu baten aurrean. Zure asmoa, hala ere, ez zen ez, haragirik moztu eta saltzea. Zure gorputz-jantziak zatietzina izateaz gain, ez zeuden inolaz ere salgai; zure zalantzak, ametsak eta beharrak inork ezingo zituzkeen inolaz erosi. Ez, ez zenuen salerosketan sinisten, ez zenbiltzan lehengaiekin trukeen bila, zure bizi-eremuan ez zen tratutzako bazterrik geratzen. Zuk gorputz bat, arima bat, edota gorputz bat + arima bat, edo gorputz bat + $(\frac{1}{2} \text{ arima} \times x) + y + 2$ edota ez zenekien zer baina antzeko zer bait nahi zenuen zureganatu, nola, eta are okerrago, ziurtasun osoz, zertarako, jakin barik. Galdutako zer-bait berreskuratzea zenbenetan desiatzen zenuena.

Zalantza beste sentimenduren bat bilakatzeko hasi zitzaizun, buruzko gaioetarik haragi zati pisutsuak haiek osatzen zuten eszena zenbat eta ilunbetsuagoa gertatzen zitzaizularik. Hozkailuaren, armairu izanaren aleak itxi eta moztu zenuen pijama larroxearekin, zinen bezalaxe, kaleratu zinen. Egiazki hezurak jelatzeko zorian zenituen hasi berria zen udazkeneko ostiral hartan. Negua urfarto bat ez dela, sentazio bat baino, pentsatu zenuen bizikleta gainean jartzen zinen bitartean.

Bizikleta hartu eta hinar zehar pasiatzen duzu zure gorputz pisutsua. Hiri pisutsua zure begien aurretik pasiatzen da. Optikan gelditue bat egiten duzu baina, graduatu berriak diren balturrekoak jarri arren, zeru eta kaleak urdinez margotuak ilustea ez duzu lortzen. Irudi gauditsuak. Ilusio izpirikan ez hiriko zubipetan. Nekea, gozaldeko neke psikologikoa. Irribarre bat ihesi joaten zaizu neskakia lirain horren ez-painen, begien, gerriaren, bularren atzetik; neskatzak, ordea, zibismo lezioak biziki ongi ikasiak ditu eta mugimendu erraz batez, buruz ikasitako keinua, zure inbarrieran txiri egiten dio. Zure irribarra horma zahar horren kontra hortzik gabe geratzen bada

ere ez dio askorik axola zeren aspaldidantik ohituta dago portamolde kalelarretara. Bizkitelarekin, Marino'rekin, bide egiten jarraitzen duzu eta zure kontrako laisterketa batean hartzen duzu parte enparantzako iturriraino iritsi arte. Hantxe dago Kerman usuekin blagan. Balaztada bat.

• Irabazi dut!

• Zer da irabazi duzuna?

• Ezer ez, ezer ez... laisterketa. Zer, non daude besteak?

• Besteak? Non nahi duzu egotea motel, batzuk lanean, besteak berniz eskolan; uda bukatu zitzaigun txo, beno guri ez Guretzako beti da uda.

• Bai, noski, lanean eskolan... Badakizu zer, haurreskolan egon nahi nuke berriro. Bai, aski gustora antuko nintzateke oarintxe bertan nere mukiak eta aldame-nekoarenak jaten, boligrafoak zurrupaka eta gero neskei tximetik tiraka eta gonak altxaka... Ba al zenekien sei urte besterik ez nituela ezan nuela nere lehengo zita? Ikasitokako komunetan zan zen, ezingo dut inoiz ahaztu.

• Zu beti, era batean edo bestean, gonen asuntioaz pentsatzen.

• Balteke. Gauza zera da, azkenaldian ez dut beste ezertaz hitz egiteko gonorarik. Azápen baliagari baten atzetik nabil. Berotasun eme berezi horren falta da burutapen eta hitz hauetara bultzatzen nauena. Maitasun falta, sexu falta, emakume falta... ez dakit horietako bakar baten hutsunea den sumatzen dudana edo guzti horiena. Dena lotuta badago, zer da guzti horien artean osatzen dutena?

• Beno, ez gaituzen hasi berriro mila bider errepikatu dugun eztabaidarekin. Beti esanien ditzut maitasunaren eta emakumeen gaitzen idealistegia zarela. Idealistak beti izango dira ase ezinak, eta bihotza gose dabilenean gose kroniko horren gaitu bilakatzen denean bai gorputza bai arima erabat asaldaturik bizi dira. Behin betiko libra zaitzez abstrakzio horietaz. Lehenaldia ahanzti eta bizi ezazu oraina. Makina bat bider esan ditzu zure ilargi okertetik jaisteko eta lurraren azalean idatzirik dauden hitzak irakurtzeko. Oraindik ere ez al zara ur hotzez erre?

• Begira Kerman. Lehengo pisuan bizi den neskatoka igande goizero agertzen zait ate aurrean eta ogirik bai al dudaren aitxikiarekin sartzen da nere logelarraino eta bertan larrua jotzen dugu eguerdiko eliz-

kanpaia bere ama etxerako bidean jarri dela abisatzen gaituzten arte. Orduan kopelan muxu bat ematen diti, bat bakarra, iganderoko soina gorria janitzen du, eta sukaldetik ogi mutur bat hartu ondoren atearren bestaldean desagertzen da. Bai, igandero eguardialdera munduko ipurdurik politena kusten dut koridoretik urrutirerik dihoala. Benetan ikusi beharko zenuke ipurdiko eskuineko masailen gordetzen duen talueta: tximeleta urdin bat, zoragarría. Hegaka badakielara dirudi... Honetara mugatzen da Kerman nere harremana emakumeekin, eta hor hasi eta bukatu nere bizitza sexuala. Eta nere eguneroko ekin-tzetan eta harremanetan maitasun izpirik aurkitzekotan, soilik igande eguerdioroko abenturara jo beharko zenuke. Amodioarekin gertatu zaidan beste hainbeste gertatzen zait bizitza berarekin: grinarik ezin aurkitu. Urrunegi nago, erdiguneetarik urrunegi, urrunegi neregandik. Munduaren azala ikuitu eta hartzatzen dut, ezin, ordea, egitura fisiko horiek inolaz ere sentitu. Nere bihotzean ez dago hatz-markarik. Gurinaz igurtzita daukat bihotza.

• Zer adierazi nahi duzu gurinaz igurtzita daukazulako tontakena berr horrekin?

• Ez dakit, inork ezingo lukeela esku artean harrapatu, edota sartailan sutan jartzeko prest daukadala.

• Jules, denbora gehiegi daramazu zure burua zigortzen, edo hobeto, zigortu nahiean, eta aski duzula uste du.

• Denok daramagu masokismo kantitateren bat gure sistimaren osagarri bezala. Beti gure izatea gorrotatzeko arrazoirik badagocelako gorrotatzen dugu gure burua, eta, bestalde, gorrotoa eta zigorra bakoitzak bere buruari proiektatzeari zuzentasunez eta onestasunez jokatzea deritzot. Gure kaxkarkeria agerian jartzen dutenei errua botzea izango litzateke, da, jokaerarik errazena, falsuena, arruntena. Ez dut lehenaldiko okerretan berriro huts egin nahi.

• Dena guzti hori baina sinpleagoa dela esaten ditzut ba nik. Zakur baten antzera bizitzaren eta sentimenduen bazterrak maitu eta usnazearekin jakin nahi dituzun gauzak ulergaitzak direla jakitera iritsi zara. Eta zer? Hori banekien nik aspaldidantik. Orok dakite, eta ez da beharrezkoa narraztaka biltezea errealtatean jositako gaudela ulertzeko. Beraz, Jules, ez iezadazu eguna mingostu berriro. Begira gure inguruna, bihurtu zaitzez beraietako, guretako beste bat. Zure ulertzintasunarekin, ahulezia susmagari horrekin, sufrimendu zeurekoi horren bi-

dez, gizaki berezia zarela adierazteko besterik ez duzu bilatzen, eta berezia izatea ustea da, dudarik gabe, pertsona izaki arrunta bihurtzen duen lehen arrazoi.

• Ongi da Kerman, utz ditzagun gauzak dauden bezala. Dena dela, errealtatea inposatzen dela esatea errazegia eta lasaiegia iruditzen zait, eta horrek sufrimendurik berekioena suposatzen badu ere, oraindik ere eremu hauetatik kanpo gertatzen diren nere amets-bertikaletan sinisten jarraitu nahi dut. Errealitatea beraien ekitzatz kontrolatzen dakitenena da, ni ez nabil, ordea, mundu higatuen ehizan. Denok ehize-zakurrak garela diozu beti Kerman, baina ez dugu denok berdin jokatzen; zuek sari berri bat jasotzea espero duzuten biarteetan, ni nere azken galera gauditu nahiean nabil.

Azkenaldian hainbat bider entzundako "Ez duzu inoiz ikasiko" aspergarriarekin agurtzen zaitu zure lagunak. Errefus keinu bat egin ondoren kalea gurutzatzen du eta dagoneko bere begira dagoen Amaiairen lurraldeatartaz jotzen du. Marinoren laguntasun fidela baino ez zaizu gertatzen. Aspertunik edota nazkatunik bizikleta hartu eta herriko inguruetara joatea erabakitzen duzu zaleak etzanda dirauetla, zuhaitzek zutik, eta lainoko zueruaren sabaian itsatsiak geratu zirela baieztatzeko. "Hodeietzako ate guztiak itxia daude; are okerrago, zuk itxi dituzu", bota zizun behin Arratek, eta orain, baso erdian etzanda zaudela, zure pija-larroxaren barnean ipun komikoeneko ipotxik parregariena dirudizula esaten badizut etzaitzez haserratu.

Berehala hartu zintuen loak eta arratsalde luza egin zen zure zurrungekin batera. Iluntzeaz zegoen esnatu zinean eta berriro bizikletaz eta berriro bizikletaz bueltatu zinen herrira. "Joan zaitzez etxera baina ez zaitzez estuegi kaitaiatu", esan zenion ahots goxoz Marinori, eta honek txitik ere erantzun gabe zu agindutukoa bete zuen. Batzuetan atseгина gertatzen zaigu esanak betetzea, tarteka beti ez bada ere, denok dugu nagusi baten beharra.

Kaleetxeetan sartu zinen eta leiho ondoko bazterrean kokaturik zegoen mahai gorrian eseri. Oso erromantikoa agertzen zen txokoa mahai erdian zeukan kandela finarekin. Filmeetan suak amodioa adierazten omen du, baina zure bizitzaren filmean suak etzuten esanahirik edota funtzio minimorik betelzen. Emakume baten berotasuna zen 16 milimetrotako filme horretan falta zenuen su lehen eta bakarra. Ageriko arrazoirik gabe, ohizko garagardoaren

partez champagne botila eskatu zenuen. Nahiz eta pijama larroxarekin ongi zipoan gorbata dotorenik ez jantzia eraman lehoan inguruan, egun berezi hartan señoito bat izateko edo era hortan jokatzeko eskubide osoa zenuela burutu zitzaizun. Horrela da bai, eguneroko aktu eta ekintza guztietan beti da estatus kutsurik. Ah, hierarkia mandarikatu horiek! Baina, ze arrazo, ez dago ez batera txarto tarteka señoitoaren rola jokatzeko, batpat horrek champagne edatea suposatzen bado.

Lepoa luzatu eta aurpegia kandelaren pare-parean jartzen duzu. Bi begien erdian geratzen zaizu sua eta erdibitua ikusten duzu. Bero-bero daukazu aurpegia. Pittin bat gehiago hurbilduko bazina kopeta gainetik zintzilik dauden ile mutur horiek, seguraski sudur luze horren punta ere, erre egingo zenuituzke. Geldi-geldi, adi-adi, ispi-lu sutsuari begira zaudela, bidaia luze azkar batez historia zeharkatzen duzu gizakion izatearen hastapenetara bueltatzeko; suaren miraria, izoetean beldurra, suaren anima-azken garaipena-aurkitzeko. Este tio alucina-entsatzatzen du hor barna dabilen zerbiziariak zure masail gorrutue kandelaren ondoan dirauten bitartean. Ondo daki-zu burutik ez zaudela elbarria, aski ondo jakin ere, tarteka, erokeriak egin behar direla ez erotzekotan. Zuri bost axola dixela horrek zer pentsa dezakeen, zure buruaren giltza ez diozu inoz inori utziko. Ate guztiak itxia daudela, zuk itxi zenuela edo antzeko zerba it esan bait zuen norbaitek munduko kontzientzia guztiak putetxe bateko atarian galdtu ziren gauean. Ez, inori berriro ez

Pentsamendu haietaz inolaba it harro sentitu zinen lehen unean, atsedeen mental baten ondoren, ostera, harrokeria eta segurtasun zentzuko bakardade zentzua bihurtzen ari zirela, zure bihotz ximelairekin zirikari zebiltzako oharu zinen. Zure burua -adimena derizotzen Bauhaus estiloko jau-regi gris-: txirrik, hertsirik, giltzapean zegoen armairu jelatsu edota hozkailu bat bezala imajinatu zenuen. Zergatik jarraitzen dugu lehenaldiairekin harremanetan braindian etorkizunaren beldur gaudea? bururatu zitzaizun Kermanek hainbeste gorrotatzen zuten garaitu ezaguna bilakatzeari plazerera aurkitu nahian zebiltzaten bitartean.

Eseri zaren ezkerotzik kandelak hiru behatz gutxiago neurtzen ditu. Bainilazko izozkia dirudi udako edozein egunetan edozein hauraren edozein minganaren babesean. Iozkia bezala, kandela bezala, champagne botila bezala, tupustean zure egunak ere berean denboraren mingaina-

ren, ahoaren, haizearen menpean behe-runtz doazelako ideia jabetzen da zuretzat. Ezgaraiako pentsamenduetan espezialista hutsa zara dudarik gabe. Sua indartu egiten da hasierako gizonaren elurrezko bihotz zuhirindua bere oinen azpian utzirik; bi-zitzeko egun gutxi geratzen zaizkizula pentsatzen duzu. Zenbat? Zenbat da 1, zenbat da 5, zenbat da 4 563? Beldurrik sentitzen ez baduzu ere, ezinegona zuretzat maite-mindu den alarguna bihurtzen da eta bere ahalmen bereziaz, benetakoz, eranskorraz baliatuz, besakartzen zaitu. Hainbeste eta hainbeste egun eta guztiak elkartu ez-kero, berriz, egun lodi-motel-zarpail-nekaturrun bat batenik osatzen ez. Eta, zer dira egunak? Zer dira egunak? Zertarako dira? Zer dira?

Ixiltasuna. Sua lohartzan ari da. Begiak ondo zabalitzen dituzu eta hitzak elkartzea lortu erantzun bat osatzeko. egunak gure etxeak dira. Ixiltasuna, suaren loa eta erantzun bat aidean. Eta ixiltasuna oihu batez desegiten duzu: EGUNAK GURE ETXEAK DIRA! Ikargarizko garrantzia duen zerba it esan duzula iruditzen zaizu eta esaldi horri buruzko gogopelak egiten dituzu. Egunak gure etxeak dira, egunetan bizi gara. Segidan zera burututzen zaizu: badut kajo ahaztutaren batetan etxe txiki batetako argazki-album bat. Bai, argazki bakoitza etxe txiki bat, eta zenbat eta zenbat etxeetan bizi izanduz zaren, etza? Argazki-albuma, etxeen etxea, azken finean balio duen jaregi, txabola, kaxota, arkupe, etxe bakarra da. Bai, berriro bakarran ari zara blagan. Zure burua alpernikan zerbaitetaz kontzientzitu nahian zabilzala esango luke Kermanek.

Ezker-eskuko burnizko behatzet adatsa ilddokatzan zebiltzan. Pentsakor zinen, zerba it erditu nahian, zerba iten zain, beste abortu baten aita-ama bihurtzeko zorian bizitzaren ospitaleko egon-gelan 'el pino' egiten zenuen bitartean; hankaz gora zerba it erortzearen begira. Eta erantzuna berehala eron eta agertu zitzaizun lurra- ren kontra, baldosik zatarrarenen kontra hedatu. Indarnik gabeko balonik ez duen estalkia da arrautzaren azal mehea eta argala, eta bere binkak, bihotza, gorringoa, zainak eta ia ia anima eskaniz erakusten digu barne-munduetako erantzunaren egia.

Korrikari ekin zenion kasik amasik gabe geratu arte. Ez zegoen argazkirik ataratzeko astirik, ez zentzurik ere, erroetatik alera diren gebien jan egin behar du. Jan, jan, jan bistan eta ezkuturik dauden jaki debekatu guztiak, zeren gero irudiak oromen

bihurtzen direnean bizitzako zaborte- gien errautsak ezin dira berezi.

Exteruntz zinderamatatzan kaleetan, itsu-itsu- flotagailunik gabe, hutsik zure pijama larroxarekin, zantxilla egin zenuen berriro. Berriro zantxilla egin laborategiko labrintoan. Bazindozan kotxe eta farolen eta semaforoen eta pankarten eta politiko- kaben aurpegi nardageamen eta aurpegik gabeko multzoaren artean, tartean, behin berriro. Pausoak eta geldialdiak, argi txur- riak eta argi gorriak, egite eta ez egite guz- tiak dira zehatzasun osoz neurtutako labora- tegian. Eta gero, Jules, zure joan-etorrien ematzak aterako dituzte, eta horiekin esta- distikak egin, eta guztia hila betero argitara- zen diren magazine-zentifiko honetako ba- tetan inprimatua izango da zientzizigon ospatsu baten ohorerako, eta, seguraski, ikerketaren konklusioak horrela esango du: AMETS EGITEN DUGUN BEZALAXE BIZI GARA, HAU DA, BAKARRIK.

Presaz eskailerak igo eta etxeko atea ostikada batez ireki zenuen. Presaz ere zure logelan sartu eta hozkailu atean zabal- du. Bertan jarraitzen zuten izaki jelatuak. Or- durako aski ongi zenekien zeren izan zen zure egun hartako, eta bizi izandako egun guztietako huts barkaezina: goizaldean ar- mairua zabaldu zenuenean, gorpuzt haei begietara ez begiratzea, gorpuzt guztiak berdinak zirela, izaki handiago baten zal- txoak eta osagarriak besterik an etzirela si- nistea. Begietan bakarrak aurkitzen dira, ezagutzen dira, ulertzen dira egia- ki per- sonak, eta pertsona bakoitzaren egia. Zure burukoikeriak, ordea, itxura berdintsua di- tuzten izakiak berdinatzat jotzea kontstatu- tuz zinen aspaldidanik ohizkoa zen eran, ez zi- nen goizalde hartan zu izatera ere ausartu.

Arnasa lasatu zenuen. Bazenekien Arrate han aurkituko zenuela. Lehenaldia lehenaldik bihurtu zenuenetik, apropos ahaztu zenuen gizaki bakoitzaren bihotzak begetan, begiradan, duela bere ispitu garbi eta zintzoa. Beldur diogu begietara zuzen- an begiratzean. Ez dugu inoz ikasko, edo be- randuegi. Bizkarrei begira eta bizkarrekin blagan igarotzen ditugu egunak.

Banan bana begiratzen diezu begieta- ra. Urndinak eta berdeak, grisak eta ma- rroiak, eta, zergatik ez?, honak eta laran- jak ere aurkitzen dituzu. Mundu borobilen negar, ilusio eta hitz narbarrak. Berehala to- patzen zara Arratzen begi berdeekin. Mal- ko bat erortzen zaizu masaleetik behera bai- na beranduegi duzu inore engainatzeko. Gakotik libratzen duzu eta arreta handiz be- soetan hartu. Gela erdian datzan aukilan

esertzen zara eta, zure altzoan duzularik, hainbeste denboran amarratua eta murriztua zuenuen barneko bero guztia askatzen eta biltzen ahalegintzen zara zure gorputz osoaren besarkadaren bidez Arraterenari ematen saiatzeko. Ezinezkoa gertatzen zaizu haragi bloke izotzua berotzea, urlutzea, pitzea. Ezin duzu, ezin. Begiek elkarriz egiten diotela, baina lehenaldia berreskuratzea ezinezkoa den bitartean dena da ilusioa. Ilusioa hotza. Desilusioa. Bapatean, deuseztatua, enoratua, engainatua izan diren hainbat etxe-egunei ezin zaie berriro atea zabaltzea eskatu. Oinak lokatzez beteta ditugu eta, horretaz gainera, "irrealitate" inposatzen zaigu "delako aitzakia beti daramaguru gure poltsikoetan badazpadaere. Ez gara ez gizaki bakartiak, gizaki geurekiak baizik. Indar guztiz besarkatzen jarraitzen duzu baina, indarra gaitzen zozzen bezala, nekea nagusitzen doan bezala, zure berotasun ahula apaltzen ere doa eta, pixkanaka pixkanaka, zure gorputzadarrak nola doazen hoztutuz presentziatzea baino ez zaizu geratzen. Hotza. Negua ez

delaz ere urtaro bat sentisazio bat baizik. Besarkada betierekoa. Merez zenuen metamorfosian elkartzen zarete betirako. Aulki gaineen bloke laukitu, jelatu, bikoiztu berri bat ikusi daiteke. Bakarrik amets egiten dutenen artelan modernu bat erakustareto xiclean. Artelan ximple eta zuzen bat bihotz-jostailuak daramatzaten ikusle intelektual, arrazoidun, jakintsuentzako.

Eroetxeetan jendea erotu egiten da, elizetan eliztarrak pekatu berriengan pentasizten dute, lantegietan inork ez du lan egiteko gurarik, parkeetan usorik ez da geratzen eta maitaleak traketsegiak dira beuren esku-joku monotoetan, eta bitartean, bizitza norbaiten zain dago trenbide herdoiltzuari begira. Itsasoan daudenek lehorrekin egiten dute amets, lehorrean daudenek, berriz, itsasorekin. Egunaren instearekin gaua hil egiten omen da, eta gauaren heriotzarekin ametsak deuseztatzen omen dira. Ametsik gabe-egunaren argi zabalean murgiduta bizi izan ikasi behar duten amets-bertikalak gabe-, egunak

ez dira etxeak, surik ezagutzen ez duten kobazuloak baizik.

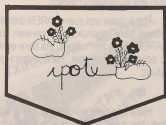
Ez gara berriro ere pertsona izango, grinagabeko artelan modernuak izatea hautatu genuen, eta bada plazernik sentitzen duenik begirik gabe begiratzen digunean. Infografiak sortutako irudiak gara, hau da, ez gara benetan esistitzen, sortuak izan ginen baina ez izatea erabaki.

Goizalde iritsiko da berriro. Amets egiten dugunean errugabeak garelako esango du Tom Waitsek. Egunkariak zure mahai gaineen bere burua zabalduko du eta gosaria hostu arte hantxe geratuko da zure zain. Udatiarrik ez da geratuko auzoan eta amairuko gakoetan pijama larroa bat besterik ez da agertuko zintzilikan. Sotuan Marinok kataiatua jarraituko du eta bere fideltasun bakartian negua zein hotza izatera iritsi daiteken konturatuiko da. Eta ezer gutxi gehiago, zeren hodeiertzeko ate guztiak itxita bait daude eta ongi dakizu zuk itxi zenuela.

Martxel Mariskal

IRAGARKIAK

OINETAKOAK

ZORIONAK

Matxin Artzu
HONDARRIBIA

JUSTIZ

□□□ Jatetxea □□□

Justiz Ederra
Baserria

Zorionak!!

Mendi Auzoa
HONDARRIBIA
Tfnoa.: 64.55.57

Carluis

LOREAK.. LANDAREAK
DEKORAZIOAK

SOKOA Merkataldegia
Tfnoa: 64 34 63
Part.: 62 72 49
HONDARRIBIA

"BORDARI" SARIA
B. MAILA

AMETS IHESKORRAK

Lehen Saria

— (I) —

RRIINNGG!!

-Kaka zaharrai, berriz iratzargailu alu hori.

Lokarturik bota zuen iratzargailua or-maren kontra, zeharo birindunik utzi arte.

Itxaropenez beteriko beste egun bat zen, hamazazpi urtetako mutiko haren bitizan; halako hainbat eta hainbat egun ikusita nengoen jadanik, eta goizaldeko ihintzaren preskurak, inguruko lore argitsuak bustitzen zituen udaberri goizalde gorritsu hartan, ahobeteko zoriona opa nion, benetako lagun batek opa ohi duenaren antzekoa, bere ametsen jabeagin zedin...

Logelako ilunpetan, armairutik "jeans" beltz eta zarratzatuak, eta koadrodun alkondara betikoa, jasotzea lortu zituen eta oraindik begi itxiekin, amaruntz zuzendu zen sukalerdera.

-Egunon ama!- alkondara oraindik aske zeuden gailzetan sartzen ari zela, oinutsik sartu zen sukaldeko axuleru hotzetan zehar.

-Egunon Ion -erantzun amak axolagabeki, torrada bat gurinez asetzen ari zen bitartean.

Eta burua biratu ordoko, etsipenezko aurpegi gogaikaria marraztu zitzaion amari aurpegiari:

-Ez al diat esan, alkondara zahar hori gehiago ez janzteko ??!! -sutan jarri zitzaizkion begiak amari- egunen batean erre egingo diat, ikusiko duk!! Alkondara demonio hori!! -marmarratu zuen amak hortz artean.

Egunerokoa zirudien antzez-saio honen aurrean, ez zuen Ion-ek inolako erreakzioirik pairatu eta torrada "Colacao"-en itozten jarraitu zuen, lasaiki...

— (II) —

RRIINNNNGGG!!

Bost gutxietako txirrina, aldapatik entzun arren, ez zirudien bere pauso makala azkartzeko ahalegin handirik egiteko prest zegoenik, eta goizeroko aldapa amaigabe eta astun hari, ohizko lasaitasunez ekiten jarraitu zion.

Kimika-ko klasera sartzen ikusi nuen azkenean, hegakada altxatu aurretik...

-Amoniakoaren dentsitatea 0,466 g/l, bada eta 43° C-tako baldintzetan neutrut-

rik badago, zein da bere masa molekularra??-maisu bibotedunak bere "rollo"-ari ekiten zion bitartean, ikasle ahulduen aurpegi zurbiletan beldur printza bat nabari zen, nor izango ote zen oraingoan arma-arma-sarean eroriko zena, elkarni begiradaz itaunduaz.

Ion aldiz, gela haren bolumen-etik kanpo zebilen, bere materia irudimenezko unibertsoan zehar zabaldurik zegoen, fantasiako fusioen bidez elkartzen ziren bere eta HAREN atomoak, gas egoeran zeuden aidean flot...

-Ion!!!, ez al nauk entzuten... Nitrogenoaren pisu atomikoaz galdetu diat!!...

-Zer??, nola??-bapatean aldegin zion izar distiratsu harek.

-Nitrogenoaren pisu atomikoa!! -Kolorezko kleraz destaltzen zuen orain biboteak, klaseko bigirada ernegarni eta zurrumurruen artean, eta:

RRIIRRIINNNNGGGG!!!!

Txirrinararen oihu historikoak libratu zuen oraingoan urkatzailearen labain zorrotzaren zizlada hilgarriarengandik...

-Hurrengoan erne hago, bestela... -mehatxatu zuen biboteak arma zuria arbel ertzean iltzatzen zuen bitartean...

Atakatik aldegin, taberna alderuntz, ikasle gogaikarrien batek nire belarni tentetuei ziri egin aurretik.

— (III) —

RRIIRRIINNNNGGGG!!!!

Bigarren jolastordua zen, ordu erdikoa. Oihu historikoari amatzeko ia denborarik eman gabe, lasterka aldegin zuen

Ion-ek, bidean aurkitzen zuen guztia zirmolaren antzera garbitzen zuela.

Betiko leku estrategikoan ezarri zen zuriketaz eta ezinegenez itxaron zuen unea. Behin eta berriz alkondara koadrodunari egiten zion so, bertara jausten zitzaizkion ogi papurrak baztertuaz, lista pasatzeko zain dagoen soldadu kezkatia- ren antzera.

Eta azkenik, han ikusi zuen urrutira, izar haren distira erabatekoa zen beretzat, haren inguruan guztia iluma zen, itzala; Aristotelen atxiloaren antzera mendian zehar igo nahi zuen, argitasunari eusteko, HURA bereganatzeko.

Kopetan zehar izerdi tantak hasi zitzaizkion irristaka, HAREN hurbiltasunez areagotzen zelarik hauen lodiera, bularretik bultzaka zuen bihotza, leher zorrian...

-EGUNON ION -kantatu zion ahots leun eta lastangarn HAREK.

Hitzik gabe utzi zuen HAREN distirak, jadanik bere inguruko bolumenean, izar HAREN masa zen nagusi, eta bere egoera solidotu zen erabat, harri antzera geratuaz.

-Ber...din.

Hura zen bere kordak trabaturik egin ahal izan zuten soinu bakarra, eta soinua irteten orduko, argiak lizatzen zuen, BERE mailagarrien barre artean.

— (IV) —

Gau osoak esna eman ohi zituen Ion-ek, hausnarketan, behin eta berriz prestatu- rikogasmoak errepasatuaz, eta logelako leihoetik besoak lizatzen zituen, izar distiratsuenari at egiteko asmoz, baina

HARK beti hatz arteik egiten zion ihes, beti ihes...

Ametsetan ere, HURA zuen nagusi: "Larre loratueta zebiltzan biak, barrez eta lasterketa, hodeiezko lore zurien artean... baina bapatean, HURA baso ilun eta nahas batera sartzen zen, eta bertan galtzen, hutsen..."

Goizaldero oihu histerikoaz esnatzen zen, izerdietan pats eta haur bildurtiaren antzera, negarrari ekiten zion, begiak gori-gori jartzen zituen arte. Armairutik alondara hartu eta maitakiro zuen ezartzen, HARK urtebetetzeta onpurituko altxor preziatua, bere berotasunez zuen larrua ferekatzen, eta ametsgaizto guztiak uxatzen.

— (V) —

Hala igaro ziren egunak, eta ohartzeke, kurtsok amaierara jo zuen. Ikasle, eta nola ez, irakasle guztien aurpegiak zorionez gainezka zeuden, nahasketa izugarria zegoen institutuaren, boletinak haruntz, azterketak honuntz, errepikatzaileen aurpegi makalak, zorionekoaren aurpegi biziak...

Eta nahaspilo haren artean, gure lon, indarge, lur jota; haren aurpegian ez zen irribarre arrastorik nabari, buru-sorbaldak hondoratutik zituen eta begirada galdua zuzentzen zuen lurrerantz.

Nik ezik, inork ezin uler zezakeen egun HAREN esanahia beretzat; ametsak hegoak zabalduko zituen eta GURE antzera, beste lurretarantz alde egingo zuen,

baina ez ordea, ernal garaian itzultzeko, betirako baizik.

Jende uholde haren nahasteen, urruntzen zekusan HURA; eta aurrera ekiten zuen ehinean, bere argitasuna txikiagotuz ziohan, itzalen artean galtzen ari zelanik, ametsgaiztoko basoan galtzen zenean bezala.

Orduan ulertu zuen dena. Ez zen berandu oraindik, ez, ezin zitekeen hura gertatu, patuak jadanik prestatutik zuen karta okerrekoa izen behar zen, zinez.

Hortzak estuturik hasi zen lasterketa, basorantz zuzendurik zegoen bidexkan tarika estropozo eginez; eta besoak argiruntz zuzendurik, askatasun oihua jau si zuen zerurantz:

- Ez otoi, oraindik ez !!, maite zaitut, betidanik maite izan zaitut!!!, ez galdu, zatoz nirekin AMAI...

— (VI) —

"...Gure aldizkariak jakin izan duenez, gaur goizean Hondarribiko institutuko atarian, hamazazpi urtetako neska gazte bat, A.A.A., auto istripuz erahila izan da. Honi besarkaturik, mutil batek ziharduen, I.A.A., hau ere dirudienek, neska salbatu nahian kolpatua gertatu delarik. Haien hilketaren elizkizunak gaur ospatuko dira portuko elizan, senide eta lagunoi eskertuko..."

Egunkari zati ahaztu hura, haizeak kale ilun eta hezeetan barne bultzatzen zuen gainontzeko zakarrekin batera, luma zuriz janititako hegaztiak jaso zuen arte;

honek berak soilik jakin zuen bezala, lurralde oparoagoetarako eraman zuen, eta hodeiezko larre zuria begiztatutik askatu zuen, norek jakin nondik lortu zuen, alondara odoleztatu zatitxo batekin batera.

AMAIaera

EPILOGOA

(I)

Bizitzan,

ametsak ditugu maitatzen,
ta haien inguruko itzalak,
gerade guztiok bihurtzen.

Henotzean,

ametsak gerade jabetzen,
ta haiekin batutik argi,
dirade batzuko bihurtzen.

(II)

Eguzki argiak,

ditu egunez sortuko,
hainbat eta hainbat itzal,

baina...

Ilargi argiak,
ditu gauzez isladatuko,
hainbat eta hainbat argi.

Belen Oronoz

IRAGARKIAK

TXIRRINDAK - MOTOAK
ARRAIO
SALMENTA
ETA KONPONKETA

J. Alonso, 5
Telf. 64 27 77
HONDARRIBIA

TiNko
erropadenda
HERRI GUZTIARI,
ZORIONAK!

Beleztarren Markesa Kalea
Telf. 64 42 86
HONDARRIBIA

Gaztelu

erropadenda

**ZORIONAK ETA
ONDO PASA!!**

C/ Zuloaga, 18
Telf.: 64 25 01
HONDARRIBIA

LUBELTZ
I.

norekin zaude
bakarrak zaudenean
arbasoak ere ez daudenean
gorputzik gabe bilutsik zaudenean
arbasoak ere ez daudenean
bakarrak zaudenean
norekin zaude

II.

bera han zegoen
heziaren bestaldean
funtzionatzen etzuten semaforoen aldamenean
bera han zegoen
baina oraindikan azkarregi zen
parjeta haietatik gorantz egiteko
kato beltz baten antzera
piolet batekin eskutan
eta gorotex-eko botak bihotzean
berehala berehala
norbaitek negarrari ekingo zioen
hilerriko kafetegi hezkutu batetan
eta ni tabakoen makinaren ondoan
lore sorta prestatzen ari nintzen beretzako
eta nere eskuek nola dardara egingo zuten besterik
ezin nuen pentsa
bera han zegoen
beti zegoen han
eta zetrabidea berratu egin zen
nik bidea gurutzeko
nere zapata berriak lotzen ari nintzen bitartean
lehenengo aldiz nora dioan dakinaren
altzairuzko segurtasunarekin

III.

beharbada
erailtzea ez da hain gauza erraza
beharbada
erailtzea bizi nahaiaren antzeko zerbait da
beharbada
nork daki?
nik ez behintzat zeren
PUM! bat entzun nuen eta orduan
bilutsik kirolfanoan izarrak nola marrazkitzen ote diren
pentsatu nuen
eta pitilina agerian jarri eta besorik altxa gabe
andereño, joan nateke komunera? galdetu nuen
baina alperrikaren zeren orduako
mundu guztia zegoen gaitzetan pixa egina
eta PUM! berru bat
eta erailtzea ezin daitke hain gauza erraza izan,
pentsatu genuen denok eskolako komunetan

IV.

heriotzak hamar beso ditu
eta zuk gorputz bakar bat
laister besarkatuko zarete
eta ezingo duzu ezetz esan
egongela asko daude
baina logela bakar bat
ohe bakar bat
amets bakar bat
besarkada bakar bat
heriotzak hamar beso ditu
eta zuk hamaika esku
kaixo eta agur
heriotzak hamar beso ditu

V.

ahozkatzen inprimatzen pentsatzen den hitz bakoriza
bere burua hil duen lagun zahararen egia bezalakoa izan behar du
benetazkoa sentzuz betetakoa
espermaren malkoen izerdiaren odolaren itsasoaren
usinetara hurbiltzen gaituzten mezalariak

etzaitzte neregana etorn eskoletan ikasitako
hitz polit musikaleko adolezente dezente horiekin
ez adjektibo aberats artifizial horiekin
maitemindua egotea ez da maitasuna ezagutzea
zuen gurasoei lagunei maiu anderoñoi
gustatuko zaizkien hitz faltsu huts arin lirain horiekin ez etorri
lurralde finitjuak landuz

bizitza kalean dago
heriotza bizitzan
izan gaitzen leialak bere burua bota zuen lagunarekin
berak bazuen arrazoi bat pasio bat eta azken mugaraino
zintzo ekin zion berorri
eta gu oraindikan hutsuneak apaindu nahian hementxe darraigu
ezer esaten ezer esaten ezer esaten

ez al duzue ulertzen
zuen semea edo alaba solteko edo ingeleseko klase partikularretan
dagon bitartean egon egon egon egon
kalean orduak ematen dituen mutiko horrek
hebatziko dio bizikleta

VI.

euria eginen du bustiko zara barraskiloak elefanteak ipotzak
hegazti eta atso zaharrak beltzez jantziak eta bular heze tent
sendoez hornitutako emakume desiragarriak aurkituko dituzu zure
bidean baina zu atsedetik hartu gabe aurreruntz ekingo diozu
zure ibilaldian ikusi nahi ez duen itsuaren antzera zeren bari
arratzean patua amets txar baten irudia hartuaz belarriak
zinkatzen aritu zitzaizun eta zuretzako ezertxore geratzen ez
dela erran eta orain badakizu gaur ez bada bihar euria eginen
duela bustiko zarela eta aterpetan besarkatuko diren mailaleen
aurretik pasako zarela geltokirik ez duen bide bakarreko tren
geldiezin geldi baten modura muxuen hots ixilik antzizungo dituzu
european eta negar egin beharrean irripar oker bat marraztuko
zaizu ahoan itzailik eramango duzun zigarroa espainetarik zurea
izan zen herriko kaleetako putzutara erortzen zaizun bezala
koadrozko alkanondra daraman elefantearekin hiru adarreko
barraskiloarekin letoizko hegalez aldearen kontra dabilen
hegaziarekin atso zahararren mantila beltzarekin bularrak
erorik dituen azal ximelaz etzailitako gazte bosatu baten
fotokopi buziarekin ikusi nahi ez duten itsuen munduan
lurralde hezearen gobeltasun agorrean busti eginen zara berrir
basoaz teilat gorriak eta tximiniak aterikirik gabe irudi bat
herriko azken kantoiean.

"SATARKA" SARIA
B. MAILA

"LEIHOTIK SARTU ZAIGULAKO"

Sartu da gaur ere,
goizero bezala,
guztioi esnatuz,
argi izpi bakarra.

??????????????...

Bakarra sukaldean,
bakarra logelan,
bakarra hemen,
eta
bakarra han.

Eguzkiaren beso,
su beso, beso hori,
beso gorri.

SSSSSSSSSSSSSS... beeeSSoo....!!

Ordurarte izan gara,
ametsetan barru,
esnaturik haietan,
ezerraren festetan,
lo guztion begietan.

Baina naturak
esnatu gaitu,
suaren argiak,
erregearen izpiak,
munduan begiak,
geure jaun, eguzkiak;
leihotik sartu zaigulako.

Denboraz aurrera,
urrutiratzen doa,
pixkanaka aldentzen,
mendietan barna.

Berarekin batera,
itzaltzen gara gu:

Lo.

SSSSSSSSSSSSSSSS... amets!!

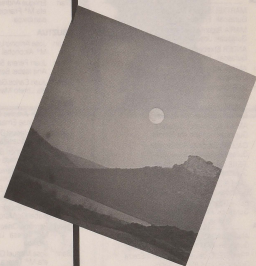
Itzaltzen gara gu baina,
bi begi ditu ludiak,
eguzkia eta ilargia;
bi begi mila gauza ikusteko.

Ilargia ote,
geure ametsen sortzaile,
sorginen eguzki,
gauaren babesle?...

Bi begi argi,
bizi,
bakar,
naturaren errege.
Natura...

lur,
haize,
eta
ura.
Eguzkia eta ilargia,

BIZI!!

DEMOGRAFIA

JAIOZAK

ABUZTUA

- 10ean TELMO Flores Moran
Gurasoak: Juan Carlos eta Maite
- 14ean ITSASNE Olazabal Marin
Gurasoak: Jose Luis eta M^o Concepcion
- 17an MARTXEL Sagazazu Larrauri
Gurasoak: Francisco Javier eta Rosa M^o
- 23an GORKA Ezeiza Indoi
Gurasoak: Jorge eta M^o Isabel
- 28an IDOIA Prado Sanchez
Gurasoak: Fernando eta M^o Isabel
- 31ean VERONICA Montero Ganera
Gurasoak: Enrique eta Aurora

IRAILA

- 2an MARTXEL Segura Maguregi
Gurasoak: Enrique eta M^o Jesus
- 2an MARIA Rastroiza Barberena
Gurasoak: Jose M^o eta Elena
- 6an ANDER Etxebeitia Larraite
Gurasoak: Salvador eta M^o Luisa
- 10ean AMAIA Agirre Loidi
Gurasoak: Santiago eta Begoña
- 14ean KER Cronoz Bengoitxea
Gurasoak: Jose Bernardo eta Gurutze
- 15ean DANIEL Ezeiza Olaskoaga
Gurasoak: Daniel eta Amaia
- 17an AMAIA Azurmendi Gurutze
Gurasoak: Ignacio eta Fatima
- 23an GÁLDER Ezpeleta Agnagaide
Gurasoak: Mikel eta Gurutze
- 24ean IRENE Garcia Aranzeta
Gurasoak: Antonio eta Ines
- 25ean JAVIER Zubia De La Cila
Gurasoak: Francisco Javier eta M^o M^o
- 27an BEÑAT Lapitz Dambolenea
Gurasoak: Pedro M^o eta Koro

URRIA

- 3an ANA GUADALUPE Indoi Amunarriz
Gurasoak: Manolo eta M^o Guadalupe
- 22an FRANCISCO Javier Banguetiero Ezeiza
Gurasoak: Luis eta M^o Isabel
- 26an GORKA Gokoitea Rodriguez
Gurasoak: Pedro eta M^o Piedad
- 26an IDOIA Sagazazu Otero
Gurasoak: Bernardo eta M^o Paz
- 27an BORJA Igos Alonso
Gurasoak: Tomas eta Begoña

AZAROA

- 5ean ANE Arbelaz Sarasola
Gurasoak: Juan M^o eta M^o Concepcion
- 6ean JON Karpandeggi Bengoitxea
Gurasoak: Francisco Javier eta M^o Jose
- 8an GOZIEDER San Roman Extremo
Gurasoak: Jesus eta Begoña
- 8an IÑIGO Olaso Alzuri
Gurasoak: Carlos eta M^o Cristina
- 10ean SOLEDAD Berrio Laston
Gurasoak: Vicente eta Angeles
- 15ean ION Gorbun Muguruza
Gurasoak: Joaquin eta M^o Dolores
- 15ean NESTOR Uranga Muguruza
Gurasoak: Jesus eta Izaskun
- 15ean IRATI Mendikute San Miguel
Gurasoak: Santiago eta M^o Teresa
- 16ean BEÑAT Busto Gonzalez
Gurasoak: Alfredo Manuel eta M^o Carmen
- 23an MARTIN Bengoitxea Intrauletta
Gurasoak: Julieta eta Euzkune
- 25ean AMAIA Arregi Amas
Gurasoak: Juan Ignacio eta M^o Carmen
- 26ean OIER Lapitz Reteig
Gurasoak: Juan Gabrieli eta M^o Pilar
- 27an GARAZI Aramendi Lekundu
Gurasoak: Peto eta Sorkunde

ABENDUA

- 1ean GORKA Corral Isasa
Gurasoak: Juan Luis eta Miren Gurutze
- 3an IGUTZ Bilbao Gordo
Gurasoak: Jesus M^o eta Cristina

- 7an NEREA Cronoz Arestin
Gurasoak: Miguel M^o eta M^o Angeles
- 8an MIKEL Galzaraz Orbeago
Gurasoak: Jose M^o eta Pilar
- 9an LIDE Zapirain Sesma
Gurasoak: Ramon M^o eta Miren Garbiñe
- 11ean ANDER Agnaga Azurmendi
Gurasoak: Esteban eta M^o Teresa
- 15ean JABIER RAMON Izquierdo Gezaia
Gurasoak: Felipe eta M^o Carmen

EZKONTZAK

UZTAILA

- 26ean Iñigo Garakoetxea Tijero, Hondarrribia eta Sa-
ra Gurutze Prego, Hondarrribia
- 27an Enrique Andres Anjo Ormaetxea, Donostakoa
eta M^o Francisca Amunarriz Amunarriz, Hon-
darrribia

ABUZTUA

- 10ean Jose Antonio Legorburu Diegi, Irungoa eta Ana
M^o Alconchel Teresa, Hondarrribia
- 10ean Juan Perera Salaberria, Irungoa eta
Ana Isabel Berria Lazaro, Hondarrribia
- 30ean Juan Carlos Gamarras Narbarte, Hondarrribia
eta Loreto Marzan Blas, Hondarrribia

IRAILA

- 6ean Juan Antonio Sanchez Gil, Hondarrribia eta
M^o Jose Emazabal Lasaga, Hondarrribia
- 14ean Jose Manuel Diaz Vilona, Hondarrribia eta M^o
Jose Sagaseta Lazkano, Irungoa
- 14ean Jose Ramon Ortiz Pkabea, Hondarrribia eta
Beatriz Bouda Garrote, Irungoa
- 14ean Manuel Suarez Dorado, Bilbonakoa eta M^o
Carmen Arbelaz Karpandeggi, Hondarrribia
- 14ean Iñaki Jauregi Encinas, Hondarrribia eta Ana
Carmen Garcia Diez, Irungoa
- 14ean Juan Arambarri Elizazu, Hondarrribia eta M^o
Isabel Gil Marquet, Tolosakoa
- 21ean Bernabe Onas Perez, Irungoa eta
M^o Teresa Larrauskain, Manterola, Hon-
darrribia
- 28an Jose Manuel Gomez Del Egiro, Hondarrribia
eta M^o Teresa Itastorza Murua, Irungoa
- 28an Juan Jose Garaialde Larrouquer, Hondarrribia
eta Susana Begistain Marsa, Irungoa
- 28an Iñaki Sagazazu Oñativia, Hondarrribia eta
Virginia Salas Esnaola, Irungoa
- 31ean Jose Ramon Gil Menno, Hondarrribia eta Lo-
rena Garcia Sanchez, Irungoa

URRIA

- 5ean Jose Ignacio Olasagasti Goya, Lazkoka eta
Magdalena Nikolajena Durnat, Hondarrribia
- 11ean Javier Lapitz Gonzalez, Hondarrribia eta M^o
Ines Genia Martinez, Irungoa
- 12an Antonio Balardi Arbelaz, Irungoa eta
Maite Martinez Juanaberria, Hondarrribia
- 12ean Ascension Ramon Lizauridi Kuteagaitena, Her-
nanakoa eta M^o Pilar Gonzalez Aroena, Hon-
darrribia
- 18an Juan Jose Bergaria Ordoik, Hondarrribia eta
M^o Pilar Baleztena Santesteban, Zubelakoa
- 26ean Fernando Coelho Zabala, Irungoa eta
Elena Moran Perez, Hondarrribia
- 26ean Angel Ignacio Calvo Calvo, Irungoa eta
M^o Mercedes Indoi Sagazazu, Hondarrribia
- 28an Juan M^o Altuna Muñoz, Hondarrribia eta Jo-
ne Facheado Sorzabal, Pasa Donbanekoa

AZAROA

- 2an Juan Jose Susperregi Velez de Mendizabal,
Hondarrribia eta M^o Cristina Berrio Camacho,
Irungoa
- 8an Eduardo Angel Ibaricu Murua, Donostakoa eta
María Tello Azurza, Hondarrribia
- 9an Jose Ignacio Arroyo Urresila, Hondarrribia eta
M^o Angeles Tumas Legorburu, Hondarrribia
- 16ean Jesus M^o Sagazazu Zuzundendi, Hondarrribia
eta Miren Jasone Amunarriz Manekurre-
na, Hondarrribia
- 23an Luis Lekundu Aikana, Hondarrribia eta
Adela Sanchez Martin, Irungoa
- 23an Fermin Agnaga Ugarteemendi, Astasuakoa eta
M^o Carmen Sursundegi, Olazabal, Hon-
darrribia

- 30ean Juan Carlos Ezagorri Etxegoien, Hondarrribia
eta M^o Teresa Gilmore Zamora, Hondarrribia
- 30ean Fidel Nuñez Patino, Irungoa eta M^o Consuelo
Karpandeggi Olamendi, Hondarrribia

ABENDUA

- 6ean Pedro Bordonaba Arezaga, Irungoa eta
M^o Nieves Olazola Garrido, Hondarrribia
- 7an Pedro M^o Etxabe Ezeiza, Hondarrribia eta
M^o Immaculada Arozena, Irungoa
- 7an Francisco Garaialde Larrouquer, Hondarrribia
eta Olga Asegolanda Lasuen, Hondarrribia
- 7an Miguel Angel Olasagasti Azurza, Donostakoa
eta M^o Nieves Martin Perdiguerro, Hon-
darrribia
- 7an Juan Miguel Manchon Garcia, Geronakoa eta
M^o Anselma Aikana Berrotran, Hondarrribia

HERIOTZAK

ABUZTUA

- 19an Concepcion Olazola Arrieta, 86 urtekoa
San Pedro Kalea
- 20ean Esteban Gokoitea Jauregi, 81 urtekoa
Bernat Etxepare Kalea
- 21ean Victoriano Sorondo Inazabal, 70 urtekoa
Maldien Karkia
- 24ean Emilia Irujo Irujo, 48 urtekoa
Miramar 7
- 25ean Juana Perez Ezenario, 84 urtekoa
Juan Ignacio Izutueta Kalea

IRAILA

- 13an Jeronimo De Diego Herrero, 83 urtekoa
- 13an Jose Luis Alvarez Olaskoaga, 67 urtekoa
San Pedro Kalea
- 14ean Juan Sahuc Zamora, 87 urtekoa
- 18an M^o Tamara Naval Miguel, 25 urtekoa
San Pedro Kalea
- 20ean Jose Miguel Carrera Calonge, 67 urtekoa
General Leiza Kalea

URRIA

- 11ean Dolores Guzman Gimenez, 79 urtekoa
Montemar Elvea
- 12an Jose Andres Pazos Rey, 68 urtekoa
Jaber Urteaga Kalea, Goiz Argi Elvea
- 12an Martin Jose Berrotran Balardi, 84 urtekoa
Zuberoa Kalea, Plazako Elvea
- 13an Carmen Digna Garcia, 82 urtekoa
Mendul, Berria
- 13an Joaquin Agustín Antegaga Ezaguirre, 45 urtekoa
Gantxurketa
- 14ean Martin Jose Berrotran Barber, 83 urtekoa
- 24ean Margarita Altuna Arregi, 75 urtekoa
- 27an Pedro Sanchez Palomino, 73 urtekoa
- 28an Rosano Matxin Perez, 76 urtekoa
Ankoi Auzoa, Maidanea
- 30ean Eustasio Labandibar Ugarte, 64 urtekoa
Eliz garai Basema

AZAROA

- 4ean Antonio Larrarte Indoi, 87 urtekoa
San Pedro Kalea 31
- 12an Santiago Parro Pardo, 73 urtekoa
Kale Nagusia 11
- 16ean Petra Arburu Mendiburu, 80 urtekoa
Kosta Auzoa, Bidasoargi Elvea
- 21ean Jose Manuel Diaz Vitoria, 30 urtekoa
Miramar 7
- 21ean Blas Festa Bestero, 67 urtekoa
Harreslandak Kalea, Villa Amparo
- 27an Gregorio Alonso Cuesta, 69 urtekoa
- 29an M^o Ventura Aikana Amunarriz, 64 urtekoa
Bernat Etxepare 12

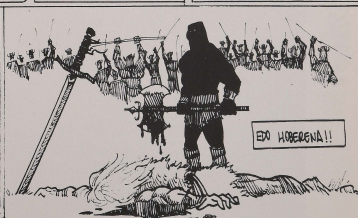
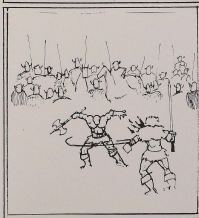
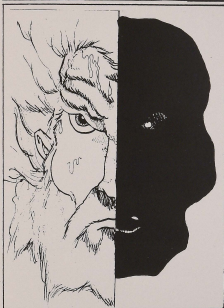
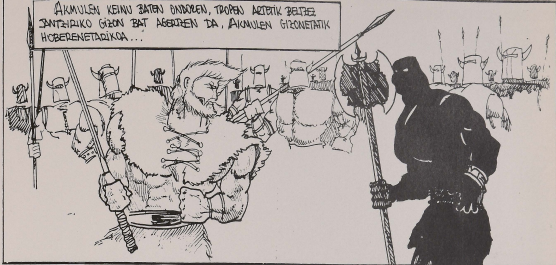
ABENDUA

- 1ean Manuel Etxeberria Larrañaga, 93 urtekoa
Mendul Auzoa, Irubiz 2
- 9an Juana Tite Manterola, 85 urtekoa
San Pedro 31
- 12an Demetrio Larra Izaburu, 80 urtekoa
Harreslandak Kalea
- 17an Jagoba Aiza Minguez, 7 eguneko
- 18an Julian Rodriguez Garcia, 74 urtekoa
General Muñoz kalea 5

ATLANTES JARRAIPENA

②

AKMULEN KEINU BATEN ONDORREN, TROPEN ARTETIK BELTZEZ
JANTZAIKO GIZON BAT AGERIEN DA, AKMULEN GIZONETATIK
HOBERENETADIKOA...

Fontenauville & the Mouth of Saguenay from Mague

